

Talousarvio 2016 ja
taloussuunnitelma
2017-2018

Utajärven kunta

Sisällysluettelo

1.	JOHDANTO	3
	1.1 Organisaatiorakenne	4
2.	TALOUSSUUNNITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET	4
3.	TALOUSARVION YLEISPERUSTEET	7
	3.1 Suunnitteluperusteet ja kehitysnäkymät	7
	3.2 Kuntastrategia	8
	3.3 Strategian sisältö ja toteutus.....	10
	3.4 Konsernijohdolle ja tytäryhteisöedustajille asetetut tavoitteet	11
4.	KÄYTTÖTALOUSOSA	12
	4.1 Hallintopalveluiden tehtäväalue	12
	4.1.1 Hallintopalveluiden käyttötalouden määrärahat	12
	4.1.2 Hallintopalveluiden toiminnalliset tavoitteet.....	13
	4.2 Elinvoimapalveluiden tehtäväalue	15
	4.2.1 Elinvoimapalveluiden käyttötalouden määrärahat	15
	4.3 Hyvinvointipalveluiden tehtäväalue.....	17
	4.3.1 Hyvinvointipalveluiden käyttötalouden määrärahat	17
	4.3.2 Hyvinvointipalveluiden toiminnalliset tavoitteet	18
	4.4 Sivistyspalveluiden tehtäväalue	26
	4.4.1 Sivistyspalveluiden käyttötalouden määrärahat	26
	4.4.2 Sivistyspalveluiden toiminnalliset tavoitteet.....	27
	4.5 Teknisten palveluiden tehtäväalue	29
	4.5.1 Teknisten palveluiden käyttötalouden määrärahat	30
	4.5.2 Teknisten palveluiden toiminnalliset tavoitteet.....	31
5.	TULOSLASKELMAOSA	36
	5.1 Tuloslaskelmaosan tavoitteet ja tunnusluvut	37
6.	INVESTOINTIOSA	38
7.	RAHOITUSOSA	39
	7.1 Rahoitusosan tavoitteet ja tunnusluvut	40
8.	TALOUSARVION SITOVUUS	41
9.	MUUN TASEYKSIKÖN KÄYTTÖTALOUSOSA JA SUUNNITELMA	42
	9.1 Muun taseyksikön toiminnalliset tavoitteet ja suunnitelma.....	44
10.	TYTÄRYHTEISÖLLE ASETETTAVAT TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA	44
11.	LIITTEET	45
	11.1 Väestö.....	45

11.2	Talous.....	46
11.3	Henkilöstösuunnitelma.....	48
11.4	Tytäryhtiöt.....	52

1. JOHDANTO

Sipilän hallituksen strategisessa hallitusohjelmassa on selkeitä suuntaviivoja suomalaisen yhteiskunnan kehittämiseksi. Julkisen talouden osalta päämääränä on tehdä hallituskauden aikana päätökset ja rakenteelliset uudistukset kestävyysvajeen – 10 mrd € - poistamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Ohjelmaan on sisällytetty viisi strategista tavoitetta (painopistealuetta), joissa on yhteensä 26 kärkihanketta. Ne muodostavat yhdessä rakenteellisten uudistusten, ns. reformien kanssa hallituksen muutosohjelman. Kärkihankkeet, valtion budjetti vuodelle 2016 sekä kilpailukykyä parantavat toimet muodostavat kokonaisuuden.

Kyseiset painopistealueet ovat työllisyys- ja kilpailukyky, osaaminen ja koulutus, hyvinvointi ja terveys, biotalous ja puhtaat ratkaisut sekä digitalisaatio.

Reformeja ovat: eläkeuudistus, sote -uudistus, kuntien kustannusten karsiminen tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä, Tulevaisuuden kunta sekä alue- ja keskushallinnon uudistukset. Hallituksen muutosohjelmaan on varattu yhteensä 1,6 mrd €, josta miljardi suunnataan kärkihankkeisiin vuosina 2016-18. Kärkihankkeet on myös aikataulutettu ja vastuutettu.

Kuntakenttää kiinnostavat luonnollisesti kaikki tulevaisuuden rakentamiskuviot.

Eriyisen kiinnostavia ovat suoranaisesti kuntien toimintaa koskevat uudistukset; reformit ja kärkihankkeet. Reformeista Tulevaisuuden kunta, Kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentäminen sekä Sote-uudistus ovat tällaisia. Kärkihankkeissa on lisäksi lukuisia mielenkiintoisia kohteita, joita tulee huomioida Utajärven kunnan tulevaisuuden rakentamisessa.

Sote-uudistus -reformi näyttää etenevän hallituksen päättämän aikataulutuksen mukaisesti. Päätös sote-alueiden lukumäärästä on tehty. Vuoden loppuun mennessä linjauksia odotellaan ICT:n ohjauksesta, rakennusinvestointien koordinaatiosta, rahoituksen perusratkaisusta ja vaalien periaatteista. Sote-järjestämislain on tarkoitus lähteä lausuntokierrokselle huhtikuussa 2016. Vuoden 2019 alusta sote-palveluiden järjestämisvastuu siirtyisi itsehallintoalueille.

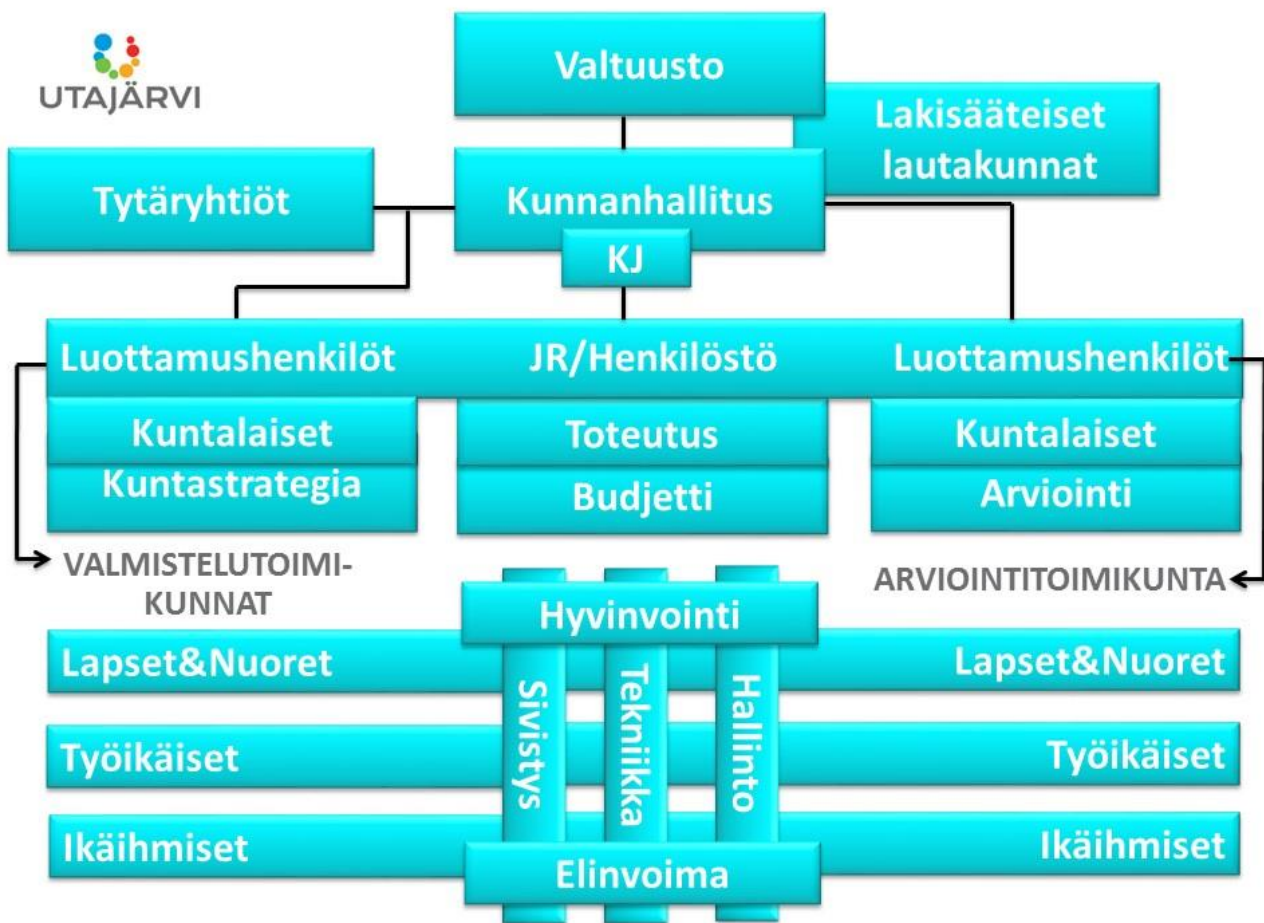
Tulevaisuuden kunta -reformin tavoitteena on määrittää kuntien roolia ja tehtäviä sekä suhdetta itsehallintoalueisiin. Lisäksi uudistetaan peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmä. Uusittu lainsäädäntö tulisi voimaan vuoden 2019 alusta. (Kataisen hallituksen perua olevan kuntarakennelain selvitysvelvollisuuden kriteereitä, määräaikoja ja irtisanomissuojaa kuntaliitostilanteessa koskevat säädökset kumotaan.)

Kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentäminen -reformin tavoitteena on löytää keinot kuntien kustannuksien vähentämiseksi 1 miljardilla eurolla. Esityksiä on tarkoitus asettaa voimaan portaittain vuodesta 2016 alkaen.

Utajärven kunnassa on jo vuosien ajan strategisia päätöksiä tehty niillä linjauksilla, joita löytyy Sipilän hallitusohjelmasta. Näistä mainittakoon kunnan toimintajärjestelmä, kunnan painopistealueet sekä johtamisjärjestelmät. Tulevaisuuden kunnan ”agendalla” yhä voimakkaammin esiintyy alueen elinvoima sekä kuntalaisten hyvinvointi. Muun muassa näillä sektoreilla Utajärven kunta on alueellisten, jopa kansallisten kärkikehittäjien joukossa. Siksi kunta pystyy levollisin mielin rakentamaan tulevaisuuttaan nykyisessä hektisessä muutostilanteessa.

Kunnanjohtaja Kyösti Juujärvi

1.1 Organisaatorakenne

Toimikunnat ja työryhmät

Toimikunnat	Työryhmät
Kaavatoimikunta	Turvallisuusryhmä
Juhlatoimikunta	Oulujoki-opiston neuvottelukunta
Palkkatoimikunta	Rakenneryhmä
Mökkiläistoimikunta	Työllisyystoimikunta
Vaalitoimikunta	Liikenneturvallisuusryhmä
Yhteistoimintaelin	Hyte (hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen)-ryhmä
	Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

2. TALOUSSUUNNITTELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kuntalaki on kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Kuntalain tarkoituksena on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiselle kunnan toiminnassa edistää kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä.

Uusi kuntalaki tulee vaiheittain voimaan. Muun muassa toimielimiä, johtamista, luottamushenkilöitä ja päätöksenteko- hallintomenettelyä koskevia säännöksiä sovelletaan 1.6.2017 alkaen. Kuntalain asettamiin ja sen mahdollistamiin muutoksiin valmistautuminen edellyttää kuitenkin jo ennen säännösten voimaantuloa laaja-alaista keskustelua ja suunnittelua.

Kuntalaki

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviota ja – suunnitelmaa koskevat säännökset on koottu kuntalain (410/2015) 14 ja 110 pykälisiin.

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio (KuntaL 14 §)

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*Suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi (KuntaL 110.1 §).

Talousarvion ja –suunnitelman valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttumisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain 14 pykälässä.

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet (KuntaL 110.2 §).

Talousarvioon tulee ottaa toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä tulee osoittaa, miten rahoituksen lisäksi muuten katetaan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan (KuntaL 110.3 §).

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja –suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110.4 §).

Kuntalaissa käsitellään sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (14 § 7 kohta) ja se, että hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta (90 § 1f kohta). Kuntalain toimintakertomusta käsittelevään osuuteen (115§) on lisätty sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia määräyksiä. Toimintakertomuksessa on annettava arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kuntalain muutosta koskevan hallituksen esityksen (HE 24/2012 vp) perusteluiden mukaan kuntalain sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevalla lisäyksellä vahvistetaan sisäisen valvonnan institutionaalista asemaa kuntalaissa ja kuntien hallinnossa.

Tilintarkastajien on tarkastettava kuntalain 123 §:n mukaisesti onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuusto hyväksyy vuosittain talousarvion, joka kattaa kunnan koko toiminnan. Talousarviossa valtuusto asettaa kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, joiden toteutumista tulee valvoa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimintana kytkeytyvät siten talousarvioprosessiin ja se kattaa kunnan koko tehtäväkentän. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kunnanhallitukselle, kunnanjohtajalle tai pormestarille sekä kunnan muulle johdolle. Kunnanhallituksen tulee huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä kuntalain 39 § 7 kohdan mukaisesti. Pykälän 38 mukaan kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnanhallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Kuntalain muutosta koskevan hallituksen esityksen perusteluiden mukaan valtuuston päättämiin kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin tulisi sisällyttää määräykset ainakin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä ja vastuista kunnassa ja kuntakonsernissa

Kuntalain muutosta koskevan hallituksen esityksen perusteluiden mukaan kunnan konserniyhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat näiden yhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle. Konserniyhteisöjen tulee ottaa riskienhallinnassaan huomioon emoyhteisönsä eli kunnan omistajapoliittiset tavoitteet ja konserniohjeet hyvän hallintotavan mukaisesti. Konserniyhteisöjen tulee raportoida konsernijohtolle konserniyhteisöjen merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä.

Kunnan säännöt ja ohjeet:

Hallintosääntö

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje

Poistosuunnitelma

Valtuuston työjärjestys

Konserniohje

Hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä

Kirjanpidon avulla seurataan talousarvion toteutumista tilinpäätöksessä laadittavassa talousarvion toteutumisvertailussa. Talousarviossa noudatetaan kirjanpidon suoriteperustetta määrärahan ja tuloarvion ottamisessa talousarvioon. Kirjanpitokäytäntö ohjaa näin menon ja tulon merkitsemistä talousarviossa ja sen toteutumisvertailussa.

3. TALOUSARVION YLEISPERUSTEET

3.1 Suunnitteluperusteet ja kehitysnäkymät

Kokonaistaloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön suhdannekatsauksen (06/2015) mukaan kuluvana vuonna talous kasvaa Suomessa vain 0,3 % ja vuosina 2016–17 päästään maltilliseen 1,4 prosentin kasvuun. Suomen talouteen kohdistunut teollinen rakennemuutos on vaikuttanut merkittävästi talouskasvuun. Lisäksi Venäjän taloustilanne pysyy edelleen hankalana. Jatkuessaan Ukrainan kriisi pitää epävarmuutta koholla ja saattaa kasvattaa pääomavirtoja Venäjältä, alentaa investointeja ja syventää Venäjän taantumaa. Geopoliittiset riskit saattavat heijastua luottamukseen ja hidastaa kasvua EU:ssa.

Suomen kansantalous kasvaa seuraavien parin vuoden ajan kilpailijamaitamme hitaammin. Viennin kehitys on ollut vaisua kuluvan vuoden alkupuolella ja markkinaosuuksien menettäminen kansainvälisessä kaupassa jatkuu myös lähitulevaisuudessa. Ennusteen mukaan teollisuustuotannon taso tulee olemaan vuonna 2017 noin neljänneksen alemmalla tasolla kuin kymmenen vuotta sitten. Ilman yksityisen sektorin tuotannollisia investointeja talouden kasvupotentiaali ei tule merkittävästi kasvamaan.

Tavaroiden ja palvelujen vienti kehittyi alkuvuoden aikana erittäin heikosti ja viennin ennustetaan lisääntyvän tänä vuonna vain 0,3 %. Vuosina 2016 ja 2017 vienti kasvaa yli kolme prosenttia euroalueen talouskasvun kiihtyessä. Työllisyyskehitys on ollut alkuvuonna ennakoitua heikompaa. Suomen talouden heikko kasvu ei paranna kuluvan vuoden työllisyysnäköymiä. Työttömyys on jatkanut kasvuaan jopa ennakoitua voimakkaammin ja ennuste työttömyysasteeksi vuodelle 2015 on 9,3 %. Yksityisen kulutuksen myönteistä kehitystä tukevat kotitalouksien reaalityulojen kasvu ja kuluttajien odotusten koheneminen, minkä seurauksena yksityinen kulutus lisääntyy tänä vuonna 1,2 %.

Tuotanto ei ole käytännössä lisääntynyt Suomessa kolmeen vuoteen. Talouskasvu on elpymässä epäyhtenäisesti, sillä talouden aktiviteettia ylläpitävät tänä vuonna muutamat yksityisten palveluiden toimialat ja alkutuotanto. Taloutta supistavat jalostustoimialat teollisuudessa ja rakentamisessa.

Suomen julkisen talouden tilanne

Julkinen talous on pysynyt selvästi alijäämäisenä jo kuusi vuotta pitkään jatkuneen heikon suhdannetilanteen sekä pidempiaikaisten rakenneongelmien vuoksi. Aiemmin toteutetut sopeutustoimet ovat supistaneet alijäämän kasvua, mutta eivät ole pysäyttäneet sitä. Myös julkinen velka on kasvanut rivakkaa tahtia. Talouskasvu jatkuu vaimeana ennustejaksolla, joten kasvu ei yksistään riitä korjaamaan julkisen talouden epätasapainoa tai kääntämään velkasuhdetta laskuun. Viime vuonna Suomen julkisyhteisöjen alijäämä ylitti 3 prosentin viitearvon. Nykytiedon valossa viitearvo ylittyy vielä kuluvana vuonna, mutta alijäämä pienenee sopeutustoimien sekä viriävän talouskasvun myötä alle viitearvon v. 2016. Julkisyhteisöjen velkasuhde sen sijaan jatkaa kasvuaan, joskin hidastuvalla tahdilla. Julkisen talouden rahoitusaseman vahvistaminen ja velkaantumisen kasvun pysäyttäminen edellyttävät julkisten menojen sopeuttamista. Hallitusohjelman mukaan julkisia menoja sopeutetaan yhteensä 4 mrd. eurolla vaalikauden aikana. Valtiontalous on ollut alijäämäinen jo useita vuosia. Alijäämän ennakoidaan supistuvan maltillisesti ennustejakson aikana. Aiemmin toteutetut ja nyt sovitut sopeutustoimet hillitsevät menojen kasvua ja kasvattavat valtion tuloja ja siten osaltaan estävät alijäämän syvenemistä. Hitaan talouskasvun johdosta verotulot kasvavat ennustejaksolla vaimeasti. Myös valtionvelan ennustetaan jatkavan kasvuaan, vaikkakin aiempaa hitaammin. Julkisyhteisöjen velan suhde BKT:hen on niin ikään noussut tuntuvasti, vuodesta 2008 yli 25 prosenttiyksikköä, ja on jo ylittänyt 60 prosentin rajan.

Kuntatalouden kehitys

Vuonna 2014 kuntien ja kuntayhtymien talous pysyi edelleen tiukkana, vaikka kuntatalouden kirjanpidollinen tulos nousi selvästi positiiviseksi. Tuloksen parantumiseen vaikuttivat monet tekijät, joista merkittävin yksittäinen tekijä oli kuntien liikelaitosten ja ammattikorkeakoulujen yhtiöittäminen

ja sen myötä lisääntyneet kertaluonteiset satunnaiset tulot. Muita tulosta parantavia tekijöitä olivat kuntien henkilöstömenosäästöt sekä kuntien tuloveroprosenttien kiristykset. Heikosta taloustilanteesta huolimatta kuntatalouden nettoinvestoinnit pysyivät edellisvuoden tasolla, eikä tulorahoitus riittänyt kattamaan nettoinvestointikuluja. Tämän vuoksi kuntatalouden velkaantuminen jatkui yhä voimakkaana, ja lainakanta nousi vuoden 2014 lopussa 16,6 mrd. euroon. Kuntien velkaantuminen on noin 8 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate pysyi vuoden 2014 tilinpäätöspäätösarvioiden mukaan kutakuinkin vuoden 2013 tasolla, ollen 2,8 mrd. euroa. Koko kuntatalouden tasolla vuosikate kattoi käyttöomaisuuden poistot. Kunnat ja kuntayhtymät ovat viime vuosina tehneet säästöjä ja tehostaneet toimintaansa pitkittyneen heikon taloustilanteen vuoksi. Suhdannetilanteen, verotulojen hidastuneen kasvun sekä valtiontalouden tervehdyttämisen ohella kuntien käyttötalouden kireän tilanteen taustalla on useita tekijöitä, kuten tehtävien ja veloitteiden lisääminen, muuttoliike ja ikääntymiskustannusten asteittainen nousu.

Käyttötalouden kireys johtaa tilanteeseen, missä tulorahoitus ei riitä investointien rahoittamiseen, vaan kuntakentän velka jatkaa kasvuaan ja verotus kiristyy. Käyttötalouden rasitusta kuvaa myös se, että investointien kasvusta huolimatta niiden suhteellinen osuus kuntatalouden kokonaismenoista on 2000-luvulla laskenut.

Kuntatalouden tilaa kiristävät mm. palvelutarpeen kasvu, heikko kokonaistaloudellinen kehitys sekä aiempina vuosina osana valtiontalouden sopeutustoimia päätetyt toimenpiteet, kuten kuntien valtionosuusleikkaus. Kuntataloutta vahvistavat kuntien omat sopeutustoimet. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi 0,1 prosenttiyksiköllä vuoden alussa. Lisäksi useat kunnat nostivat kiinteistöveroprosenttejaan. Kuntien verotuloista keskimäärin 85 prosenttia kertyy kunnallisveroista. Kiinteistövero on noussut kahdeksalla prosentillaan jo toiseksi suurimmaksi kuntien veroksi, mutta lähes tasavahvana sen jälkeen tulee yhteisövero noin seitsemän prosentin suuruisena.

Kuntien verotulojen kehitys on kärsinyt voimakkaasti heikosta talouskasvusta ja nousevasta työttömyydestä. Lisäksi kuntien verotuloihin vaikuttavat myös hallituksen päätökset veroperusteista ja kuntien omat päätökset veroprosenteista. Vuonna 2014 kuntien verot kasvoivat yhteensä 2,5 prosenttia. Kunnallisvero lisääntyi vain 1,3 prosenttia, kun taas yhteisövero ja kiinteistövero kasvoivat noin 11 prosentilla. Kiinteistöveron voimakkaan kasvun taustalla vaikuttivat muun muassa päätökset kiinteistöjen verotusarvojen korotuksista.

Väestön ikääntyminen lisää kuntatalouden sosiaali- ja erityisesti terveyspalvelujen kysyntää. Kuntatalouden kehitysarviossa ikärakenteen muutoksen arvioidaan kasvattavan palvelujen tarvetta 2016–2019 vajaalla prosenttiyksiköllä vuosittain.

3.2 Kuntastrategia

Kuntastrategia on valtuuston lakisääteinen ohjausväline, joka sisältää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. Valtuuston valtuustokaudeksi tai sitä lyhyemmäksi ajanjaksoksi hyväksymä kuntastrategia on talousarvion ja -suunnitelman laadinnan keskeisiä perusteita.

Kuntalain mukaan kuntastrategiassa on linjattu ja asetettu pitkän aikavälin tavoitteet kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen, palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen, kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädettyihin palvelutavoitteisiin, omistajapolitiikkaan, henkilöstöpolitiikkaan, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittämiseen liittyen.

Eri näkökulmien kokoaminen turvaa kuntastrategian ohjausvoiman koko kunnan toiminnassa ja sen, että kaikissa kunnan toiminnoissa pyritään toimimaan kunnan kokonaisedun mukaisesti. Kuntastrategian tavoitteena on vahvistaa kunnan toiminnan ohjaamista kokonaisuutena sekä liittää kunnan strateginen suunnittelu ja taloussuunnittelu nykyistä tiukemmin yhteen. Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kuntalain 37 §:n mukaan kuntastrategiassa on määritelty myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Lisäksi kuntalain 37 § edellyttää, että kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

- Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon
  - kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
  - palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
  - kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
  - omistajapolitiikka;
  - henkilöstöpolitiikka;
  - kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet; sekä
  - elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.
- Perustuttava arvioon
  - kunnan nykytilanteesta
  - tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen.
- Poliittinen ja toiminnallinen velvoittavuus eli ohjaa päätösvalmistelua ja päätöksentekoa (ei siis ole valituskelpoinen!).
- Määriteltävä toteutumisen arviointi ja seuranta, tarkistetaan vähintään kerran valtuustokaudessa
- Otettava huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa

Utajärven kunnan strategian tarkoituksena on kuvata Utajärven kunnan haluttu tavoitetila, visio, ja kertoa, miten kunta saavuttaa halutun tavoitetilan.

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatus kuvaa kunnan perustarkoitusta ja se on luonteeltaan pysyvä.

Utajärven kunnan tehtävänä on turvata asukkailleen ja sidosryhmilleen laadukkaat, oikein kohdennetut palvelut sekä vahvistaa elinvoimaa, asukkaiden hyvinvointia ja kestävää kehitystä alueellaan.

Arvot

Arvot ovat toimintaperiaatteita, joita kunnan toiminnassa pidetään olennaisina, ja joiden tulisi vaikuttaa kaikkien toimintojen taustalla.

1. Luottamus
2. Asiakslähtöisyys
3. Laatu ja tehokkuus
4. Kehittämismyönteisyys
5. Kestävä kehitys

Visio

Utajärvi luo edellytyksiä onnelliselle elämälle

Visioindikaattorit

Visioindikaattoreiden avulla pyritään laaja-alaisesti arvioimaan vision toteutumista. Indikaattoreiden kehitykseen vaikuttaa monta eri tekijää, joihin strategian eri toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan.

Utajärven kunnan seurattavat visioindikaattorit:

- Kunnassa olevien yritysten lukumäärä kasvaa
- Kunnan 10 suurimman yrityksen liikevaihdon ja työpaikkojen kehitys on positiivinen
- Työpaikkaomavaraisuus paranee
- Asukasluku kasvaa
- Kuntalaisten onnellisuus lisääntyy
- Kunnan tulos on positiivinen
- Työntekijöiden työhyvinvointi säilyy vähintään ennallaan

3.3 Strategian sisältö ja toteutus

Strategian toteuttamiseksi laaditaan kuvaukset näkökulmittain (seitsemän kappaletta) kriittisistä menestystekijöistä, tavoitteista, toimenpiteistä, mittareista ja vastuutahoista strategiakortteihin. Kuvauksissa pyritään mahdollisimman konkreettisiin ja riittävän yksityiskohtaisiin määrittelyihin, jotta strategiaa voidaan soveltaa käytännön tasolla.

Näkökulma	Päämäärä	Kriittiset menestystekijät
Talous	Kuntatalous on vakaa	- Toiminta suunnitelmallista ja pitkäjänteistä - Terve kuntatalous
Elinvoima	Elinvoimainen kunta	- Yhteisöllisyys ja yrittäjyys - Viihtyisä asuminen - Kunnan imago
Kuntalainen/ asiakkaat ja vapaa-ajan asukkaat	Ihmiset ovat osallistuvia vaikuttajia	- Vaikuttamisen mahdollisuuksia kehitetty ja kuntalaisia aktivoitu kunnan kehittämiksi
Henkilöstö	Hyvinvoiva ja työhönsä motivoitunut henkilöstö	- Vuorovaikutteinen ja arvostava työympäristö, jossa viihdytään ja toimitaan suunnitelmallisesti
Johtaminen	Nykyaikainen johtaminen	- Johtaminen on osaavaa - Johtaminen on vuorovaikutteista - Valmistelu ja arviointitoimikuntien työ on tehokasta
Palvelut ja prosessit	Kuntapalvelut ovat korkeatasoiset ja toimivat	- Sähköisten palveluiden järjestämistä ja saatavuutta kehitetään - Sujuvat, helpot ja laadukkaat palvelut kaikissa ikäryhmissä
Hyvinvointi	Hyvinvoiva ja turvallinen kunta	- Kylien turvallisuuden kehittäminen - Turvallisuuskulttuurin kehittäminen/vahvistaminen - Terveysterojen kaventaminen

3.4 Konsernijohdolle ja tytäryhteisöedustajille asetetut tavoitteet

Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista (Kuntal 14 §). Valtuuston hyväksymässä kuntastrategiassa on 37 §:n mukaan otettava huomioon omistajapolitiikka. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Konsernijohdolle asetettavat tavoitteet voivat koskea tytäryhteisöjen valvontaa ja raportointia sekä keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämistä.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalain 39 §:n mukaan vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohtosta terävöittävät kuntakonsernin johtamista. Omistajaohjausta ja omistajaohjauksen välineitä pyritään selkeyttämään kuntalain 46 §:ssä.

Omistajaohjauksen toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimukseen, yhtiöjärjestysmääräyksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä vaikuttaa yhtiön tai muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Keskeistä omistajaohjauksessa on se, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Tässä lakisääteisillä kuntalain 47 §:n mukaisilla konserniohjeilla on keskeinen merkitys.

Konserniohjeissa annetaan kuntalain 47 §:n mukaan määräyksiä kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta, konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä, tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeudesta, velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa, konsernin sisäistä palveluista, kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä, kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta. Sääntelyn tarkoituksena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä. Konserniohjeilla ohjataan sekä kunnan omia toimielimiä ja viranhaltijoita että konserniin kuuluvia tytäryhteisöjä.

Kuntalain 47 §:ssä ohjataan myös siihen, että kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Sääntelytapa ei estä hallituksen jäsenten valintaa poliittisin perustein, mutta ohjaa ottamaan hallituksen kokoonpanossa huomioon myös yhtiön toiminnan tuntemusta. Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari, kuntaa johtava kunnanhallituksen puheenjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määritellään konsernijohton tehtävistä.

Keskitetyt toiminnot voivat koskea muun muassa konserniyhteisöjen hankintoja, rahoitusta ja riskienhallintaa sekä taloushallinnon tukipalveluja. Lisäksi konsernijohdolle tulee asettaa konsernin asemaa sekä konsernin tulorahoituksen riittävyttä ja rahoitusasemaa koskevat tavoitteet. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä.

Valtuuston tulee ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Tavoite	Toimenpide/ Mittari
Raportointi kunnanhallitukselle, krt/vuosi	4 kertaa vuodessa
Säännöllinen ajankohtaiskatsaus merkittävistä muutoksista kunnanhallitukselle, krt/ vuosi	2 kertaa vuodessa

Säännöllinen ajankohtaiskatsaus tarkastuslautakunnalle, krt/ vuosi	Vähintään 1 kertaa vuodessa
Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tarkastelu, krt/ vuosi	Johdonkatselmuksessa

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 Hallintopalveluiden tehtäväalue

Tehtäväalue sisältää valtuuston, kunnanhallituksen, tilintarkastuksen, lupa- ja valvontalautakunnan, keskusvaalilautakunnan, ikäihmisten valmistelutoimikunnan, lasten ja nuorten valmistelutoimikunnan, työikäisten valmistelutoimikunnan, arviointitoimikunnan, kunnan johtamisen, edustamisen ja tiedottamisen ja hallintotiimin menot.

Hallintopalveluissa toimii hallintotiimi, joka tuottaa poikkihallinnollisesti toimialueiden toimistopalvelut. Kunnassa toimii Yhteispalvelupiste, joka tuottaa palveluja kunnan, KELA:n ja Te-toimiston asiakkaille. Ulkopuolisilta ostettavia palveluita ovat Oulunkaaren kuntapalvelutoimiston talous-, henkilöstö ja tietohallintopalvelut ja viestintäasiantuntijan palvelut sekä eläkeasiamiehenpalvelut.

4.1.1 Hallintopalveluiden käyttötalouden määrärahat

Ulkoiset	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	0	72 356	55 230	55 506	56 061
Toimintamenot	0	1 673 182	1 711 666	1 720 224	1 728 825
Toimintakate (netto)	0	-1 600 826	-1 656 436	-1 664 718	-1 672 764
Sisäiset					
Toimintatuotot	0	228 231	233 150	233 150	233 150
Toimintamenot	0	250	1 000	1 000	1 000
Toimintakate (netto)	0	227 981	232 150	232 150	232 150
Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	0	300 587	288 380	288 656	289 211
Toimintamenot	0	1 673 432	1 712 666	1 721 224	1 729 825
Toimintakate (netto)	0	-1 372 845	-1 424 286	-1 432 568	-1 440 614
Sitovuus valtuustoon nähden		-1 424 286			

4.1.2 Hallintopalveluiden toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide / Mittari
1. Terve kuntatalous	<ul style="list-style-type: none"> - Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus <50 % - Omavaraisuusaste > 50 % - Lainamäärä ei saa ylittää maan keskiarvoa enemmän kuin 50 % - Vuosikate positiivinen - Tuloveroprosentti enintään 0,5 % -yksikköä maan keskiarvoa korkeampi - Taseessa on ylijäämää
2. Sähköiset palvelut	<ul style="list-style-type: none"> - Sähköisen asiakirjahallinnon prosessi etenee
3. Motivoiva henkilöstöpolitiikka	<ul style="list-style-type: none"> - Sairauspoissaolot laskee - Henkilöstö jää vanhuuseläkkeelle, ei työkyvyttömyyseläkkeelle - Työvoiman vaihtuvuus vähäistä

Talous

Tavoitteena on, että

- kriisikunnan tunnusmerkit eivät toteudu
- verot, maksut ja taksat ovat kilpailukykyisellä tasolla naapurikuntiin verrattuna
- palvelulinjojen rajapinnat ovat kustannustehokkaita
- toimintakatteen kasvu jää alle verorahoituksen kasvun

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Utajärven sisäinen valvonta toteutuu käytännössä kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjaukseen käytännössä. Sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kunnanhallituksella. Sisäinen valvonta on osa johtamista ja samalla johtamisen apuväline, se tuottaa tietoa ja analyyskejä johdon tarpeisiin. Kunnan sisäistä valvontaa toteutetaan operatiivisella tasolla tilivelvollisten johtavien viranhaltijoiden toimesta. He vastaavat oman alueensa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja toimivuudesta.

Hyvä hallintotapa toteutuu palvelualueilla lakien, sääntöjen ja ohjeiden noudattamisella asioiden valmistelussa, päätöksenteossa ja toimeenpanossa. Keskeisiä, toimintaa ohjaavia normeja ovat muun muassa kuntalaki ja kunnan hallintosääntö sekä muut sisäiset säännöt ja ohjeet. Viran- ja toimenhaltijoiden päätösvaltuudet on määritelty hallintosäännössä. Hyvä hallinto- ja johtamistapa kuntakonsernissa ohjeistus on hyväksytty kunnanhallituksessa 2.9.2014. Kuntapäättäjien ja viranhaltijoiden päätöksenteon tueksi tuotetaan neljännesvuosittain ajantasaista tietoa kunnan taloudellisesta tilanteesta.

Utajärvellä on sisäisen valvonnan tukena koko kunnan palvelut kattava laatu järjestelmä, joka pohjautuu ISO 9001:2000 – Standardiin. Johdon katselmusta varten, kunnan laatu vastuuhenkilöt laativat laatu vastaavan yhteenvetoraportin hallintokuntansa vastualueesta. Laatu vastuuraporteissa käydään läpi tarkastelukauden ja vastualueen toiminta sekä analysoidaan edellisen tarkastelukauden kehittämistoimenpiteiden etenemistä. Raporteissa analysoidaan toiminnan toteutuminen säännösten,

määräysten ja päätösten toteutumisen näkökulmista. Toimialajohtaja tekee lopullisen yhteenvedon vastuualueensa toiminnasta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi dokumentoidaan systemaattisesti kunnan eri tasoilla. Arvioinnin suorittaminen hallintokunnittain mahdollistaa kattavan arvion sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä ja niiden toimivuudesta. Arvioinnissa tunnistetaan merkittävien riskien lisäksi toiminnallisia ja taloudellisia ja vahinkoriskejä. Tunnistettujen merkittävien riskien lisäksi esitetään niille määritellyjä riskienhallinnan toimenpiteitä.

Sisäisen valvonnan rakenteet ja menettelytavat perustuvat hallintosääntöön, toiminnan ja talouden suunnitteluun, valmistelutoimikuntien toimintasääntöihin sekä seurannan menettelyihin, toimintojen prosessikuvauksiin ja työ- ja tehtäväkuvauksiin. Keskeisimpänä kehittämishaasteena on riskikartoituksen toteutus määräajoin ja sen pohjalta riskienhallinnan kehittäminen ja organisointi.

Hallinto

Hallinnossa otetaan käyttöön sähköisiä järjestelmiä ja mm. asiahallinto on yksi hallinnon kehittämisen painopiste vuonna 2016. Tavoitteena on laatia ohjeistus asiakirjojen säilytykseen.

Arkistonmuodostussuunnitelma-/tiedonohjaussuunnitelma- (AMS/TOS) työ käynnistettiin vuoden 2014 aikana ja jatkuu edelleen. Tiedonohjaussuunnitelmat laaditaan kuntien yhteisen tehtäväluokituksen mukaisesti. Tehtävien käsittelyvaiheet (prosessit) kuvataan, jotta suunnitelmat olisivat integroitavissa sähköiseen tiedonohjaukseen ja sitä kautta sähköiseen arkistointiin. Arkistolaissa (831/1994) säädetään: 8§ ”Arkistonmuodostajan on määrättävä, miten sen arkistotoimen suunnittelu, vastuu ja käytännön hoito järjestetään. Arkistonmuodostajan on määrättävä tehtävien hoidon tuloksena kertyvien asiakirjojen säilytysajat ja – tavat sekä ylläpidettävä niistä arkistonmuodostussuunnitelmaa /tiedonohjaussuunnitelma.”

Hankintalaki muuttuu 2016. Oulunkaaren hankkeen kautta saadaan hankinta-asiamiespalvelujen myötä ajanmukaista koulutusta ja täsmätietoa kuukausittain järjestettävien hankintayksikköinformaatio-tilaisuuksien kautta. Osallistumme mm. taloushallinnon, sähköisten palvelujen kehittämisen ja hallintosäännön päivittämiskoulutuksiin. Tärkeänä osana on myös luottamushenkilöiden verkkopalvelujen jalkauttaminen. Jatkamme webstream palvelua kerran kuukaudessa toteutettavana toimintana.

Nykyaikainen johtaminen on osa Utajärven kunnan strategiaa. Utajärven kunta on mukana uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen (USO3) – verkostoprojektissa. USO:ssa huomioidaan suomalaisen kuntakentän moninaisuus, ennakointi ja strategisen johtamisen kysymykset.

Osallistumme vastuullisen johtamisen koulutusohjelmaan. Ohjelmassa pohditaan vastuullisuutta käytännönläheisesti niin taloudellisesta, sosiaalisesta kuin ympäristöllisestä näkökulmasta.

Henkilöstöohjelma

Utajärven kunnan henkilöstöohjelman visio on kunnan strategiaa toteuttava, hyvinvoiva, ammattitaitoinen, osaamistaan uudistava, yhteistyötaitoinen, laatu- ja kustannustietoinen henkilöstö. Kunnan henkilöstöpolitiikan tavoitteena on vahvistaa kunnan tiimiorganisaatiota, yhteisöllisyyttä, kiinnittää huomiota henkilöstön jaksamiseen ja taata mahdollisuudet henkilökunnan keskeiseen vuorovaikutukseen. Kunnan yhteisöllisyyttä rakennetaan määrätietoisesti. Tavoitteena on, että jokainen työntekijä tuntee kuuluvansa kunnan työyhteisöön, arvostaa kunnan toiminta-ajatusta ja sitoutuu kunnan yhteisiin tavoitteisiin ja viestittää positiivisista asioista niin ulkoisesti kuin sisäisesti.

Henkilöstökyselyjen tuloksena järjestetyt lisääntyneet henkilöstöpalaverit jatkavat toimintaansa. Samoin henkilöstön valitsema virkistystyöryhmä järjestää toimintaa henkilöstölle. Työnohjaukset jatkuvat hallintokunnittain.

4.2 Elinvoimapalveluiden tehtäväalue

Utajärven kunnan elinvoimaa koskevassa osiossa on määritelty vuoden 2016 kriittiset elinvoiman edistämiseen vaikuttavat menestystekijät seuraavasti: yhteisöllisyys ja yrittäjyys, viihtyisä asuminen ja kunnan imago. Utajärven oma elinvoimaohjelma, joka hyväksytään tammikuun valtuustossa, rakennetaan soveltuvaksi alueellisiin ja kansallisiin kehittämisajatuksiin.

Tavoitteena on, että yhteistyötä tiivistetään alueellisten kehittämisinstanssien Humanpolis Oy:n ja Oulunkaaren elinvoimapalveluiden kanssa. Myös yrittäjien kanssa käynnistetään säännölliset keskustelut ja yhteisiä yrittäjille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään yhteistyössä paikallisen yrittäjäjärjestön kanssa. PK-yrittäjille suunnattu palvelulupaus toimii toiminnan viitekehysensä.

Elinvoiman edistämisen yksi oleellinen osa-alue on viihtyisän asumisen kehittäminen. Maapoliittisessa ohjelmassa luodaan tavoitteet alueellisista kehittämisen painopisteistä. Asumisen lisäksi siinä huomioidaan yrittäjyys. Kunta tulee vuoden 2016 aikana edesauttamaan uusien asuntojen rakentamista. Tarkempi kuvaus aiheesta löytyy elinvoimaohjelmasta.

Kunnan imagon edelleen kehittämiseen panostetaan. Erilaisten tapahtumien järjestämiseen ja niiden alueelliseen mainontaan tullaan laittamaan panostuksia.

4.2.1 Elinvoimapalveluiden käyttötalouden määrärahat

Ulkoiset	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	0	89 600	335 748	337 427	340 801
Toimintamenot	0	784 360	989 065	994 010	998 980
Toimintakate (netto)	0	-694 760	-653 317	-656 584	-658 179
Sisäiset					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	0	47 314	50 399	50 399	50 399
Toimintakate (netto)	0	-47 314	-50 399	-50 399	-50 399
Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	0	89 600	335 748	337 427	340 801
Toimintamenot	0	831 674	1 039 464	1 044 409	1 049 379
Toimintakate (netto)	0	-742 074	-703 716	-706 983	-708 578
Sitovuus valtuustoon nähden		-703 716			

Elinvoimapalveluiden suunnitellut hankkeet ja kustannukset vuodelle 2016 esitellään seuraavassa taulukossa

PROJEKTIT 2016

UTAJÄRVEN KUNNAN HALLINNOIMAT HANKKEET		summa
Moottorireitistö hankkeet		4 100
Muut reitistö hankkeet		14 900
Puuta jatkohanke	menot	269 447
	tulot	-225 698
Työllisyys -hanke	menot	40 000
	tulot	-20 000
Kunnan matkailu		6 000
Oulujoen (ja Oulujärven) moninaiskäyttöohjelma		25 000
Veden laatu		
muut		
YHTEISTOIMINTA HANKKEET (Utajärvi osallisena)		
Oulun seudun leader		11 600
Rokua Geoparkin kehittämisen rahoitus		
Vuosille 2015-2018	kuntarahoitus 44 000e/v	44 000
Humanpoliksen osuus		8 500
Vaelluskalat Montta		50 000
Muut		
Oulu - Kainuu 2013 koordinaatiohanke		3 000
Muut hankkeet		
Kaapo (kaupunki- ja kuntakeskukset pohjoisessa)		2 500
Pohjoinen Ruoka- ja matkailuhanke(ProAgria hall.) v. 2016-2018 , n. 3000e / vuosi		3 000
Puunet (Työtehoseura hall.) v. 2015-2017 n. 1000e/v.		1 000
Olvassuo kosteikkomatkailun kärkikohteeks(Metsähall. Hall.) v. 2016-2017, 5371e/2		2 700
Maaseudun arjen palveluverkosto -hanke		1 000
muut mahdolliset hankkeet		10 800
OULUNKAAREN ELINKEINOPROJEKTIT		
Oulunkaaren elinkeinoprojektit yhteensä		24 488
Elinvoiman alaiset projektit yht.		276 337

4.3 Hyvinvointipalveluiden tehtäväalue

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvointipalvelujen palvelualue kattaa Hyvinvoinnin edistämisen (sisältää myös turvallisuuden, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämisen sekä verkostoitumisen alueellisiin ja kansallisiin hyte-verkostoihin), laatutyöstä vastaamisen, työllisyyspalvelut (työpaja, nuorten työpaja, etsivä nuorisotyö, kuntouttava työtoiminta, nuorten kesätyöllistäminen), maahanmuuttajapalvelut ja Oulunkaaren kuntayhtymältä ostettavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Kunnassa valmistellaan vuoden 2015 lopussa kiintiöpakolaisten vastaanottamista. Mikäli päätös on myönteinen, ensimmäiset kiintiöpakolaiset vastaanotetaan vuoden 2016 alkupuolella. Tällöin kuntaan perustetaan myös määräaikainen maahanmuuttotyöntekijän tehtävä.

Kuntalain 1 §:n mukaisesti kunta pyrkii edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Hyvinvointia edistääkseen kunta:

- kehittää kunnan elinvoimaa ja toimintakykyä pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti.
- tunnistaa eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeet sekä -odotukset ja luo sille edellytyksiä mm. hyvinvointipalveluilla.
- ehkäisee ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta.
- tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan asukkaiden ja eri yhteisöjen yhteinen asia.

Hyvinvointipolitiikka sisältää kaiken toiminnan, joka vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin ja sen kokemiseen aina asuntopolitiikasta elinkeino- ja turvallisuuspolitiikkaan. Kuntien on tunnistettava hyvinvoinnin osatekijät sen lisäämiseksi sekä ongelmien ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Hyvinvoinnin edistämiseen sisältyy myös turvallisuus. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken ja yhteistyö on välttämätöntä. Vastuu elämänlaadusta on myös kuntalaisilla.

Hyvinvointityön vaikutuksia seurataan ja arvioidaan hyvinvointitiedolla johtamisen tueksi kehitetyssä sähköisessä hyvinvointikertomuksessa. Arvioinnin pohjalta nousevat Hyvinvoinnin edistämisen kehittämisalueet kirjataan vuonna 2016 myös Strategiakorttiin.

Kuntalaisten laaja-alainen hyvinvoinnin edistämisen velvoite on mukana vahvasti myös uudessa kuntalaissa sekä sosiaali- ja terveydenhuoltolaissa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on jatkossakin ensisijaisesti kunnan tehtävä. Kunnan terveydenedistämisaktiivisuus eri palvelualoilla voi olla jatkossa osa kannustavaa rahoitusta sote-alueelle.

4.3.1 Hyvinvointipalveluiden käyttötalouden määrärahat

Ulkoiset	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	0	403 220	266 190	267 521	268 859
Toimintamenot	0	11 939 670	12 066 507	12 126 840	12 187 474
Toimintakate (netto)	0	-11 536 450	-11 800 317	-11 859 319	-11 918 615
Sisäiset					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	0	33 647	21 305	21 305	21 305
Toimintakate (netto)	0	-33 647	-21 305	-21 305	-21 305

Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	0	403 220	266 190	267 521	268 859
Toimintamenot	0	11 973 317	12 087 812	12 148 145	12 208 779
Toimintakate (netto)	0	-11 570 097	-11 821 622	-11 880 624	-11 939 920
Sitovuus valtuustoon nähden		-11 821 622			

4.3.2 Hyvinvointipalveluiden toiminnalliset tavoitteet

Hyvinvoinnin edistämisen palvelusuunnitelma on kuntalaisten fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen, emotionaalisen ja hengellisen hyvinvoinnin edistäminen huomioiden hyvinvoinnin eri ulottuvuudet: osallisuus ja vaikuttaminen, elämänlaatu ja –hallinta, henkinen hyvinvointi, terveys- ja toimintakyky, turvallisuus, opiskelu ja työ, tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, asuminen ja ympäristö sekä toimeentulo. Tavoitteena on

- Hyvinvointilupauksen toteuttaminen
- Pakolaisten kotouttaminen
- Terveyserojen kaventaminen

Toiminnalliset tavoitteet ovat

Tavoite	Toimenpide / Mittari
1. Hyvinvoinnin monialainen kehittäminen	- Laajennetun Hyte-ryhmän kokoontuminen min. 4 krt/vuosi
2. Verkostoituminen ja uusimman hyte-tiedon hyödyntäminen	- Alueellisiin hyte-ryhmiin osallistuminen min 2 krt/vuosi - Kansallisiin hyte-verkostoihin osallistuminen min. 2 krt/vuosi
3. Turvallisuuden lisääminen	- Turvallisuustyöryhmän toiminta, kokoontuminen min. 2 krt/vuosi - Kylien turvallisuustyön kehittäminen - Liikenneturvallisuustyön toteuttaminen
4. Lasten palvelujen yhteensovittaminen	- Lasten ohjaus- ja palveluverkoston kokoontuminen min. 2 krt/vuosi
5. Kotouttamistyön toteuttaminen ja kehittäminen	- Kotouttamissuunnitelman työstäminen ja toteuttaminen

Nettomenot ovat 95 750 euroa.

Laadunhallinnan palvelusuunnitelma on varmistaa ja kehittää kunnan toiminnan laatua ja tehokkuutta.

Tavoitteena on

- Toteuttaa laatu- ja toimintajärjestelmää kunnan johtamis- ja kehittämistyötä optimaalisesti tukevana systemaattisena toimimallina

Tavoite	Toimenpide / Mittari
Laatu- ja toimintajärjestelmän vakiinnuttaminen tukemaan kunnan johtamis- ja kehittämistyötä	<ul style="list-style-type: none"> - Esimiesryhmä käsittelee laatuasioita kokouksissaan - Laatujärjestelmän mukaiset CAF-arvioinnit sekä johdonkatselmus toteutuvat

Nettomenot ovat 12 370 euroa.

Työllistämispalveluiden palvelusuunnitelma on hoitaa työllisyyttä ratkaisukeskeisellä toimintamallilla, jossa keskitytään yksilön vahvuuksien vahvistamiseen ja niiden esteiden poistamiseen, jotka ovat työllistymisen esteenä. Toiminta lähtee yksilön tarpeesta ja se on luonteeltaan moniammatillista verkostotyötä.

Työllistämispalveluihin tulee kohdistumaan vuoden 2016 aikana useita muutoksia. Muutosten seurauksena kuntien rooli vaikeimmin työllistyvien henkilöiden työllistämispalveluista ja niiden rahoittamisesta korostuu entisestään. Vuoden 2015 alussa voimaan tullut laki monialaisen yhteispalvelun järjestämisestä on täysimittaisesti voimassa vuoden 2016 alusta lukien. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kunnat, Kela ja TE-toimisto veloitetaan hoitamaan yhteistyössä verkostossa kaikkein vaikeimmin työllistyvien työllisyyspalvelut. Samaan aikaan hallitus valmistelee esitystä työ- ja elinkeinohallinnon palveluiden kokonaisuudistuksesta ja hallituksen esitys asiasta annettaneen loppuvuoden 2015 aikana. Esityksen yhteydessä selvitetään mm. työvoimapalveluiden siirto resursseineen vaikeimmin työllistyvien osalta kuntien vastuulle työssäkäyntialueittain Tanskan mallin mukaisesti.

Tilannetta tulevista uudistuksista seurataan koko ajan ja toimintaa sekä suunnataan että kehitetään uudelleen sisäisten ja ulkoisten muutosten vaatimalla tavalla. Lokakuun lopussa tiedossa on, että kuntien palkkatukityöllistäminen tulee vähenemään vuoden 2015 tasosta noin 15 % vuonna 2016.

Työllisyysuunnitelmassa vuodelle 2016 Työllistämispalvelujen ensisijaisiksi kohderyhmiksi on määritelty alle 30-vuotiaat nuoret ja 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneet henkilöt.

Työllistämispalvelujen tavoitteet ovat:

- Työttömyysprosentti on enintään koko maan keskitason tasoa vuoden 2016 loppuun mennessä
- 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneiden määrä on nolla vuoden 2016 loppuun mennessä
- Työmarkkinatuen kuntaosuus on alle 50 000 €/vuosi

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide / Mittari
1. Nuorten kouluttautumisen ja työllistymisen vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Haetaan valtionavustusta nuorten työpajatoimintaan sekä etsivään nuorisotyöhön - Nuorisotakuu toteutuu

	- Nuorten kesätyöllistäminen
2. Aikuisten työpajatoiminnan ja sen sisällön kehittäminen	- Toiminta verkostoitunutta ja yksilön tavoitteita tukevaa matalan kynnyksen toimintaa - Yhtenäistetään alkukartoitus nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön kanssa
3. Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen	- Tehdään kuntouttavan työtoiminnan toimintasuunnitelma - Kehitetään edelleen ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa yhteistyössä aikuissosiaalityön kanssa - Nuorille oma kuntouttavan työtoiminnan ryhmä
4. Palkkatukityöllistämisen kehittäminen	- Tiedottaminen yrityksiin - Kuntalisän kehittäminen yritysyhteistyön suuntaan
5. Tiedottaminen	- Viestintäsuunnitelman toteuttaminen

Työllistämisen nettomenot ovat yhteensä 491 357 euroa. Menot jakaantuvat seuraavasti: Työllistäminen 355 500 euroa, työpaja 53 686 euroa, kuntouttava työtoiminta 22 990 euroa ja nuorten kesätyöllistäminen 25 250 euroa. Työllistämispalveluita ja vuoteen 2016 varautumista on kuvattu tarkemmin Utajärven kunnan työllistämissuunnitelma 2016 –asiakirjassa.

Nuorten työpajatoiminnan palvelusuunnitelma on toteuttaa nuorten työpajatoimintaa seinättömän työpajamallin mukaisesti ja tarjota nuoren tarpeesta lähtevää yhteiskuntaan sijoittumista tukevaa ja voimavaraistavaa toimintaa yksilöllisesti.

Tavoitteena on

- Nuoren osallisuuden tukeminen ja yhteiskuntaan sijoittuminen, koulutusvalmiuksien parantaminen, opintojen loppuun suorittamisen edistäminen ja tukea avoimille työmarkkinoille sijoittumista.

Toiminnalliset tavoitteet ovat:

Tavoite	Toimenpide / Mittari
1. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet ja työttömät alle 29-vuotiaat nuoret hyödyntävät työpajatoimintaa.	- Tarjotaan toimintaa 100%:sti kaikille kohderyhmään kuuluville
2. Kaikki työpajajakson aloittaneet nuoret suorittavat sen loppuun, mikäli he eivät työllisty tai lähde opiskelemaan jo pajajakson aikana.	- Motivoidaan, kannustetaan ja tuetaan jakson loppuun suorittamisessa.
3. Nuorten työpajatoiminnan ja sen sisällön kehittäminen	- Aloitetaan nuorille suunnattu ryhmätoiminta - Toimintaan on mahdollista osallistua ilman sopimusta

	<ul style="list-style-type: none"> - Yhtenäistetään alkukartoitus aikuisten työpajan ja etsivän nuorisotyön kanssa - Asumisen ohjaus-toimintamallin palvelutarpeen kartoitus ja suunnittelu sen perusteella - Järjestetään yhteisiä toiminnallisia päiviä muiden kuntien nuorten työpajojen kanssa
4. Kaikilla pajajakson suorittaneilla alle 29-vuotiailla nuorilla on pajajakson päättyessä koulutukseen tai työelämään johtava toteuttamiskelpoinen suunnitelma.	<ul style="list-style-type: none"> - Tehdään suunnitelma nuoren kanssa ja tarvittaessa mukana yhteistyöverkosta - Nuoren läheiset/tukihenkilö mukaan suunnitteluun
5. Kaikki pajajakson suorittaneet alle 29-vuotiaat nuoret sijoittuvat työhön, koulutukseen tai muuhun aktiiviseen toimintaan voimavarojensa mukaan	<ul style="list-style-type: none"> - Motivoidaan, kannustetaan ja tuetaan sijoittumista yksilöllisten tarpeiden mukaisesti

Nuorten työpajatoimintaan on haettu valtionavustusta 30 000 euroa. Nettomenot ovat 33 931 euroa. Nuorten työpajan palveluja on kuvattu tarkemmin Utajärven nuorten työpajan toiminta- ja kehittämissuunnitelmassa vuodelle 2016.

Etsivän nuorisotyön palvelusuunnitelma on kohderyhmään kuuluvien nuorten tavoittaminen, tukeminen ja auttaminen tarvittaessa sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Tavoitteena on

- Kehittämistyön tavoitteena on kartoittaa Utajärven palvelutarpeen tilanteen alle 29-vuotiaiden tuen tarpeessa olevien nuorten osalta, suunnitella ja toteuttaa ennaltaehkäiseviä työmenetelmiä, jotka kohdistuvat kaikkiin Utajärven nuoriin, kehittää yhteistyötä lähikuntien etsivän nuorisotyöntekijöiden kanssa, nuorten työpajan ja sosiaali- ja terveystoimen työntekijöiden kanssa, osallistua koulutuksiin ja luoda yhteistyöverkostoja, järjestää koulupäivystystä säännöllisesti, osallistua yläkoulun ja lukion vanhempainiltoihin, kehittää ja toteuttaa viestintää ja tiedottamista vuosikellon pohjalta ja työstää etsivän nuorisotyön toiminnan vuosikello.
- Asiakastyön tavoitteena on tavoittaa tuen tarpeessa olevat nuoret, pyrkiä saamaan kontakti nuoriin päivittäin ja hyödyntää sosiaalista mediaa yhteydenpidossa, auttaa nuoret sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille, luottamuksellisen aikuiskontaktin luominen, nuoren vahvuuksien löytäminen, nuoren ohjaaminen ja opastus tarvittaessa myös arkisessa elämänhallinnassa kuten virastoissa asioimisessa ja taloudellisessa elämäntavassa, vastauksien etsiminen yhdessä nuoren kanssa niihin kysymyksiin ja haasteisiin, joita tulee vastaan itsenäistymisessä ja elämän eri siirtymävaiheissa, tukeminen ja rinnalla kulkeminen sekä toteuttaa kehitettyjä ennaltaehkäiseviä menetelmiä ja toimintamalleja, kuten erilaisia tapahtumia, elämyksellisiä retkiä, vetää erilaisia ryhmiä kuten Voimaneidot, sekä TimeOut! Aikalisä-toiminta, kutsuntojen ennakkoterveystarkastukset, infot abeille ja ysiluokkalaiselle ja Nuotta-valmennus.

Etsivään nuorisotyöhön on haettu valtionavustusta 30 000 euroa. Etsivän nuorisotyön budjetti on sivistyspalvelujen alaisuudessa. Kyseisiä palveluja on kuvattu tarkemmin Utajärven etsivä nuorisotyö 2016 - suunnitelma toiminnasta -asiakirjassa.

OULUNKAAREN KUNTAYHTYMÄ, sosiaali- ja terveystalvet

Sosiaali- ja terveystalveluiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet määritellään vuotuisessa kuntaneuvotteluprosessissa, jonka pohjalta laaditaan kunnan ja Oulunkaaren välinen järjestämssopimus. Kaikkia kuntia ja palvelualoja läpileikkaavat painopisteet ovat seuraavat:

Alueellinen vaikuttavuus

- Sote-uudistukseen valmistautuminen
- Hyvinvointi ja elinvoima
- Vakaa talouskehitys

1. Laaja-alainen hyvinvointi

- Ennaltaehkäisevät ja hyvinvointia tukevat palvelut
- Palveluketjujen sujuvuus
- Henkilöstön hyvinvointi

2. Kuntalaisten ja asiakkaiden osallisuus ja asiakaslähtöisyys

3. Tiedolla johtaminen

- Vaikuttavuus ja ennakointi

4. Sähköiset palvelut ja etäasiointi

Oulunkaaren kuntayhtymän perhe-, terveys- ja vanhustalveluiden yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet

- Talvet tuotetaan vähintään lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja hoito- tai talvelutakuun aikarajoissa
- Perhe-, terveys- ja vanhustalvet tekevät keskenään saumatonta yhteistyötä
- Tiedolla johtaminen ohjaa Oulunkaaren toimintaa, ja raportointijärjestelmät toimivat sen tukena vahvistaen kuntayhtymän asemaa tulevaisuuden talveluntuottajana
  - Varmistetaan resurssien oikea kohdentuminen
  - Toimintatapojen yhtenäistäminen, esim. oikeaoppinen tietojen kirjaaminen
- Talvelujärjestelmän kehittämisessä vahvistetaan ennalta ehkäiseviä, hyvinvointia tukevia ja varhaisen tuen talveluja
- Hyvinvoinnin edistämisessä korostetaan kuntalaisten omaa osuutta esim. talvelu- ja hoitosuunnitelmia laatimalla; tavoitteena on osallistava asiakkuus
- Lisätään sähköisten talvelujen kirjoa ja parannetaan saatavuutta, ja kasvatetaan käyttäjien määrää
  - Henkilöstöä motivoidaan ottamaan käyttöön sähköisiä talveluja yhdessä asiakkaitten kanssa
  - Omahaito-talveluun tavoitellaan vuoden 2016 loppuun mennessä 7 000 rekisteröitynyttä käyttäjää, ja seurataan, vähentyvätkö puhelut tai muu talvelujen käyttö samassa suhteessa kuin sähköinen asiointi kasvaa
- Dynaaminen ketteryys mahdollistaa nopean reagoinnin monenlaisiin tarvittaviin muutoksiin
- Työyhteisöt toimivat vastuullisesti, yhteisöllisesti ja monipuolista osaamista tukien

- Kehittäminen kuuluu kaikille, ja kaikkien kehittämisehdotukset kuullaan
- Työntekijöiden osaamista ja ammattitaitoa parannetaan seudullisten käytäntöjen avulla
- Painopiste kohdentuu henkilöturvallisuuteen ja sen kehittämiseen (esim. asiakastyötä tekeville järjestetään turvallisuusalan koulutusta)
- Kehitetään ryhmämuotoisia toimintoja edelleen
- Kehitetään ohjauksen ja neuvonnan osuutta kuntalaisten palveluissa
- Terveystieteiden laitteista ja tarvikkeista annetun lain mukaisen seurantajärjestelmän luominen
- Toteutetaan vanhuspalveluiden tiekarttaa (vuoteen 2020)
  - Hyvinvointia tukevat ja varhaisen tuen palvelut (Vatupassi)
  - Asiakastyön uudelleenmäärittely ja organisointi
  - Arjen turvaa -toimintamalli ja palvelukokonaisuus
- Toimeenpannaan lakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi (vuoteen 2017)
  - Hyvinvointi ja yhteisöllisyys
  - Koti toimivana asuinympäristönä
  - Elämänlaatua ja hyvinvointia tukeva asumispalvelu ja hoivahoito

Palvelualakohtaiset tarkennetut tavoitteet on määritelty kuntakohtaisissa järjestämissopimuksissa.

SOTEN TUOTANTO

Asukkaat 1.1.2015	li	Pj	Uj	Va	Si	Yht
Asukkaat	9 666	8 399	2 907	3 139	3 296	27 407
%	35,27	30,65	10,61	11,45	12,03	100,00

SOTE-HANKKEET		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä	Yhteensä 2015
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si								
4802	SOTE-osallisuushankkeet	x	x	x	x	x	11 000	3 880	3 371	1 167	1 260	1 323	11 000	
4812	eResepti- ja Kanta-hanke	x	x	x	x	x								29 600
4820	SenioriKaste-hanke	x	x	x	x	x	7 931	2 797	2 430	841	908	954	7 931	18 475
4821	LastenKaste-hanke	x	x	x	x	x	1 095	386	336	116	125	132	1 095	11 357
4822	Virta 2 -hanke	x	x	x	x	x	11 247	3 967	3 447	1 193	1 288	1 353	11 247	11 100
4824	Hyve-jatkohanke	x	x	x	x	x								40 325
4825	Kansa-koulu -hanke	x	x	x	x	x	45	16	14	5	5	5	45	
4826	Mobiilikh. käytt.otto	x	x	x	x	x	24 840	8 761	7 612	2 635	2 845	2 987	24 840	
4827	RYTMI-hanke	x	x	x	x	x	15 000	5 290	4 597	1 591	1 718	1 804	15 000	
4828	Werstas-hanke	x	x	x	x	x	28 570	10 076	8 755	3 030	3 272	3 436	28 570	
4829	Pro SOS	x	x	x	x	x	8 865	3 127	2 717	940	1 015	1 066	8 865	
4899	Soten kehittämistoiminta	x	x	x	x	x	2 407	849	738	255	276	289	2 407	
SOTE-HANKKEET YHTEENSÄ							111 000	39 148	34 016	11 774	12 713	13 349	111 000	110 857

	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä	Yhteensä 2015
Soten tuotanto								
Perhepalvelut	21 384 754	6 392 143	7 386 898	2 493 086	3 214 599	1 898 028	21 384 754	21 133 390
Terveyspalvelut	20 126 994	6 092 834	6 376 224	2 358 538	2 871 628	2 427 770	20 126 994	19 773 360
Vanhuspalvelut	21 783 552	5 687 175	8 615 862	2 361 402	2 544 560	2 574 553	21 783 552	21 434 554
Oma tuotanto yhteensä sis soten hankkeet	63 406 300	18 211 300	22 413 000	7 224 800	8 643 500	6 913 700	63 406 300	62 452 161
Erikoissairaanhoido	36 106 600	11 179 000	11 519 000	3 700 000	4 608 600	5 100 000	36 106 600	35 869 660
SOTE YHTEENSÄ	99 512 900	29 390 300	33 932 000	10 924 800	13 252 100	12 013 700	99 512 900	98 321 821

Kuntien maksuosuudet yhteensä	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä	Yhteensä 2015
V 2016	102 352 279	30 276 112	34 834 140	11 299 653	13 634 243	12 308 131	102 352 279	101 016 216

Luvut eivät sisällä Pudasjärven Vanhuspalveluiden erillistä määrärahavarausta (8.000 €) Hirsikartanon muuttokustannuksiin.

KUSTANNUSTENJAKORAPORTTI

HALLINTO, ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

Asukkaat 1.1.2015	li	Pj	Uj	Va	Si	Yht
Asukkaat	9 666	8 399	2 907	3 139	3 296	27 407
%	35,27	30,65	10,61	11,45	12,03	100,00
Asukkaat	9 666	8 399	2 907	3 139		24 111
%	40,09	34,83	12,06	13,02		100,00
Asukkaat	9 666	8 399	2 907			20 972
%	46,09	40,05	13,86			100,00

HALLINTO		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä	Yhteensä 2015
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si								
1101	Yhtymävaltuusto	x	x	x	x	x	43 770	15 437	13 414	4 643	5 013	5 264	43 770	52 597
1102	Tarkastuslautakunta	x	x	x	x	x	31 213	11 008	9 565	3 311	3 575	3 754	31 213	28 500
1103	Yhtymähallitus, tilimit	x	x	x	x	x	47 755	16 842	14 635	5 065	5 470	5 743	47 755	65 200
1201	Yleinen toimisto	x	x	x	x	x	333 451	117 603	102 188	35 368	38 191	40 101	333 451	303 300
1204	Arkisto	x	x	x	x	x	47 092	16 609	14 432	4 995	5 394	5 663	47 092	46 300
1205	Viestintä	x	x	x	x	x	83 360	29 400	25 546	8 842	9 547	10 025	83 360	65 709
1206	Tietohallinto	x	x	x	x	x	105 523	37 216	32 338	11 193	12 086	12 690	105 523	103 705
1301	Asiakirjahall. Ja tied.ohj.	x	x	x	x	x	5 531	1 951	1 695	587	633	665	5 531	5 900
HALLINTO YHTEENSÄ							697 695	246 066	213 812	74 003	79 909	83 906	697 695	671 211

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä	Yhteensä 2015
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si								
2101	Elinkeinoneuvonta	x	x	x			74 208	34 202	29 719	10 286			74 208	73 400
2102	Bothnian Arc, Brysselin tsto, P-PY:n om.vaihd.	x	x	x	x		15 000	6 013	5 225	1 809	1 953		15 000	15 000
2102	Energia Plus	x	x	x	x	x	35 000	12 344	10 726	3 712	4 009	4 209	35 000	35 000
2810	Matkailupalv. Tuott	x	x	x	x									19 660
2812	Business Silta	x	x	x	x									52 124
2899	Elinkeinohankkeet	x	x	x	x		72 000	28 865	25 081	8 681	9 374		72 000	
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ							196 208	81 424	70 751	24 488	15 335	4 209	196 208	195 184
HALLINTO JA ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ V.2015							893 903	327 490	284 563	98 491	95 244	88 115	893 903	866 395

KUNTAPALVELUTOIMISTON TUOTANTO

Kuntapalvelutoimisto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yhteensä	Oulunkaari	Kaikki yhteensä	Yhteensä 2015
Henkilöstöpalvelut	753 823	129 126	105 874	41 821	63 749	74 697	415 267	338 556	753 823	754 700
Talouspalvelut	894 104	168 059	154 446	92 650	103 899	56 066	575 120	318 984	894 104	860 907
Tietopalvelut	1 672 226	261 137	357 256	141 892	119 251	75 553	955 089	717 137	1 672 226	1 521 500
Johdon raportointi	50 000							50 000	50 000	
Kuntapalvelutoimisto yhteensä	3 370 153	558 322	617 576	276 363	286 899	206 316	1 945 476	1 424 677	3 370 153	3 137 107

4.4 Sivistyspalveluiden tehtäväalue

Utajärven kunnan sivistyspalvelut tarjoaa osaavan organisaationsa ja verkostoituneen palvelurakenteensa avulla kuntalaisille kehittyneet, asiakaslähtöiset palvelut, jotka tukevat kuntalaisen edellytyksiä elinikäiseen henkiseen, sosiaaliseen ja fyysiseen hyvinvointiin.

Tavoite: Sivistystoimen tehtävänä on monipuolisten ja nykyaikaisten sivistyspalveluiden tarjoaminen ja utajärvisen kulttuuripohjan vahvistaminen. Päämääränä on ajatteleva, toimiva ja tyytyväinen kuntalainen, joka viihtyy ja haluaa asua paikkakunnallaan. Tähän päästään ihmisen elinikäisen henkisen, sosiaalisen ja fyysisen kasvun tukemisella.

4.4.1 Sivistyspalveluiden käyttötalouden määrärahat

Ulkoiset	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	0	354 500	417 712	419 801	421 900
Toimintamenot	0	5 275 116	5 417 223	5 444 309	5 471 531
Toimintakate (netto)	0	-4 920 616	-4 999 511	-5 024 509	-5 049 631
Sisäiset					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	0	857 684	970 478	970 478	970 478
Toimintakate (netto)	0	-857 684	-970 478	-970 478	-970 478
Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	0	354 500	417 712	419 801	421 900
Toimintamenot	0	6 132 800	6 387 701	6 414 787	6 442 009
Toimintakate (netto)	0	-5 778 300	-5 969 989	-5 994 987	-6 020 109
Sitovuus valtuustoon nähden		-5 969 989			

Sivistyspalveluiden määräraha jakautuu seuraavasti:

ULKOISET LUVUT (€)	Toimintakulut yht.	Henkilöstö- kulut	Palvelujen ostot	Aineet, tarvikkeet, tavarat	Avus- tukset	Toimint a- kulut e/hlö
Opetustoimi						
0-5 luokat	1 182 078	1 074 618	29 550	63 270		5 655
6-9 luokat	1 374 455	1 244 455	33 500	79 900		9 747
Lukio	485 437	369 737	75 900	29 400		9 335
Koulujen yhteiset Kyydit	655 500		655 500 616 100			
Kulttuuri- ja vapaa-aika						
Kansalaisopisto	34 740					
Kirjasto	175 107	118 197	14 100	41 190		
Liikuntapalvelut	86 340		53 330	7 580	24 420	
Nuorisopalvelut	73 780		50 180	5 640	16 280	
Kulttuuripalvelut	43 523	21 263	11 330	1 630	9 000	
Päivähoitopalvelut						
Aapiskukot	205 828	191 738	5 280	8 810		
Mussukka	270 979	257 739	5 320	7 920		
Mörrimöykkyt	165 965	153 905	4 300	4 200		
Tiitiäiset	158 599	150 000	2 860	5 210		
Perhepäivähoito	93 758	83 628	9 330	800		
Lasten kotihoidon tuki	211 000					

4.4.2 Sivistyspalveluiden toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide / Mittari
1. Opetusympäristön kehittäminen	- Ubiko oppimisympäristön mukainen kalustaminen aloitettu
2. Esi-, perus-, ja lukion opetussuunnitelmien valmistuminen	- Opetussuunnitelmat hyväksytyt ja otettu käyttöön
3. Päivähoitopaikkojen tarjoaminen tarpeiden mukaisesti	- Kaikille järjestyy päivähoitopaikka hakemusten mukaisesti
4. Uuden päiväkodin käyttöön otto	- Lasten päivähoitotilojen uudet järjestelyt käytössä
5. Liikuntaohjelman toteuttaminen	- Hyväksytyt liikuntaohjelman mukainen toiminta ja matalan kynnyksen

	harrastusmahdollisuuksien vahvistaminen suunnitelman mukaisesti
6. Outi -kirjastoverkosto	- Uusi Outi -kirjastoverkosto otettu käyttöön
7. Varhaisnuorten ja nuorten kerhojen ja tapahtumien kehittämien	- Kerhojen määrä on lisääntynyt ja tapahtumia on vähintään nykyinen taso
8. Konsertteja ja teatteriesityksiä kaikille ikäryhmille	- Jokaiselle ikäryhmälle vähintään kaksi esitystä vuodessa
9. Kulttuuriohjelma	- Kulttuuriohjelman mukainen toiminta

Esiopetus, peruskoulu ja Lukio

Utajärven kunnassa on vain yksi koulu: Utajärven koulu. Utajärven koulussa toimii esiopetus, perusopetus ja lukio. Koulu järjestää myös kunnan aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan. Perusopetus jakaantuu kahteen hallintoalueeseen: alakouluun, jossa ovat oppilaat esiluokilta viidenteen luokkaan ja yläkouluun jossa on kuudennesta yhdeksänteen vuosiluokan oppilaat. Lukiolla ja yläkoululla on yhteinen hallinto. Oppilaita Utajärven koulussa on yhteensä noin 410 ja henkilökuntaa noin 45.

Tavoite: Utajärven koulu antaa tasokasta opetusta ja kasvatusta ajanmukaisessa ja viihtyisässä oppimisympäristössä, jossa vallitsee turvallinen, kiireetön ja innostava ilmapiiri. Lukion säilyminen.

Päivähoito

Päiväkoti Kukkokiekuu on Utajärven ainoa päiväkotijoukko ja siinä on kuusi ryhmää. Päiväryhmiä (avoinna 6.30 – 17) ovat 0-3-vuotiaiden Tiitiäiset 12 paikkaa, 3-6-vuotiaiden Aapiskukot 1. ja Aapiskukot 2. joissa molemmissa 14 paikkaa. Mörrimöykky on 3-6-vuotiaiden ryhmä, jossa on 21 paikkaa.

Vuorohoitoryhmä on avoinna lasten etukäteen ilmoitettujen hoitoaikojen mukaan ja siellä on yksi 12 paikkainen pienten hoitoryhmä, Mussukka 1. 0-2- vuotiaille lapsille, sekä 21 paikkainen isojen hoitoryhmä 3-6-vuotiaille lapsille, Mussukka 2. Päiväkodissa on paikka 94 lapselle ja henkilökuntaa 21.

Tavoite: Päämääränä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen yhteistyössä vanhempien kanssa. Tarjoamme laadukasta ja lapsen yksilölliset tarpeet huomioivaa varhaiskasvatusta. Tavoitteemme on varmistaa, että lapsella on ympärillään välittäviä ihmisiä ja hän kokee tulevaisuutensa kuulluksi ja arvostetuksi yhteisön jäsenenä.

Vasite

Vasite -tiimi on Utajärven kunnan vapaan sivistystyön ja vapaa-aikapalveluiden henkilöstön tiimi. Siihen kuuluvat kirjaston, nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden ja kulttuuripalveluiden henkilökunta.

Tavoite: Tiimin tehtävänä on kirjaston, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä kansalaisopiston toiminnan suunnittelu, seuranta ja kehittäminen.

Kansalaisopisto

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Muhoksen kunnalta. Maksu koostuu käytännöllisesti katsoen täysin palkkamäärärahoista. Utajärven kunta korvaa Muhoksen kunnalle kustannukset niistä kursseista, jotka järjestetään Utajärvellä. Hallintokuluista Utajärven kunta maksaa osansa samassa suhteessa kuin opiston tunnit jakautuvat Muhoksen ja Utajärven kuntien välillä.

Tavoite: Kansalaisopistolta tilataan kursseja, joita kuntalaiset pyytävät ja tarvitsevat. Selvitetään, onko nykyinen yhteistoiminta Muhoksen kanssa optimaalista.

Kirjasto

Talousarvioehdotuksessa palkkamäärärahat on laskettu 3,2 kokoaikaiselle työntekijälle.

Tavoite: Kirjastoaineiston hankinnat ja poistot ovat tasapainossa eli huolehditaan siitä, että aineisto on ajan tasalla ja uudistuvaa. Vuonna 2016 kirjastojärjestelmä muuttuu, nykyinen ja uusi järjestelmä toimivat rinnakkain 3 kk. ATP-Origon mahdollisesti suorittamalle tietokannan tyhjennykselle on varattu 7000 €. Selvitetään avokirjastotoiminnan edellytyksiä.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden budjetista n. 60 % kuluu palvelujen ostoon. Noin 30 % määrärahasta jaetaan yleis- ja kohdeavustuksina liikunta- ym. yhdistyksille.

Tavoite: Nuorten kasvun tukeminen kerhojen kautta, siten että kunnan tukemien ja itse järjestettävien varhaisnuorten ja nuorten kerhojen viikoittainen lukumäärä on 10 kerhoa ja kävijöitä 60 kpl / viikko. Liikuntasalin käyttöaste ark. klo 15–22 ja viikonloppuisin klo 16–19, tavoitetaso: 100 %. Jäähallin käyttöaste aukioloaikoina on nyt noin 75%, sitä pyritään nostamaan. Liikuntatoimi järjestää matalankynnyksen / avoimien ryhmien toimintaa, tavoitetaso: 10 ryhmää ja kävijöitä 100 / viikko.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden budjetista n. 67 % kuluu palvelujen ostoon. N. 25 % budjetista menee järjestöavustuksiin (nuorisojärjestöjen yleisavustukset sekä kohdeavustukset).

Tavoite: Nuorille järjestetään nykyisellä tasolla olevaa toimintaa ja tapahtumia.

Kulttuuripalvelut

Toimintakuluista puolet menee viranhaltijan (50 % virka) palkkauskustannuksiin. Suurimmat yksittäiset menoerät ovat yleis- ja kohdeavustukset yhdistyksille, n. 22 % ja kulttuuripalvelut, konserttien, esitysten ostot Suvituuleen, päiväkotiin, kouluun jne., n. 13 %.

Tavoite: Vuosittain on konsertteja ja teatteriesityksiä kaikille ikäryhmille kaksi esitystä/ vuosi. Tuetaan yhdistysten järjestämää tapahtuma- ja kulttuuritoimintaa.

4.5 Teknisten palveluiden tehtäväalue

Lähtökohtana on hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen. Tekniset palvelut vastaavat mm. kiinteistöomaisuuden hallinnasta, yhdyskuntasuunnittelusta, asuntosektorista, ympäristövalvonnasta, ympäristön viihtyisyydestä, rakentamisen ohjauksesta sekä kunnan ruoka- ja siivouspalveluista. Teknisen palveluiden sektorilla toimii myös kunnan vesi- ja viemärlaitos omana taseyksikkönä.

4.5.1 Teknisten palveluiden käyttötalouden määrärahat

Ulkoiset	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	0	2 433 750	2 509 120	2 521 629	2 534 200
Toimintamenot	0	3 820 887	4 137 639	4 158 290	4 179 044
Toimintakate (netto)	0	-1 387 137	-1 628 519	-1 636 662	-1 644 844
Sisäiset					
Toimintatuotot	0	1 069 170	1 191 689	1 191 689	1 191 689
Toimintamenot	0	358 506	381 657	381 657	381 657
Toimintakate (netto)	0	710 664	810 032	810 032	810 032
Ulkoiset ja sisäiset yht.	TP 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	0	3 502 920	3 700 809	3 713 318	3 725 889
Toimintamenot	0	4 179 393	4 519 296	4 539 947	4 560 701
Toimintakate (netto)	0	-676 473	-818 487	-826 630	-834 812
Sitovuus valtuustoon nähden		-818 487			

Teknisen määräraha jakaantuu seuraavasti (ulkoiset ja sisäiset)

Toiminta	TA 2015, toimintakate €	TA 2016, toimintakate €
Hallinto	-169 363	-175 408
Yhdyskuntasuunnittelu	-622 928	-715 631
Liiketoiminta	30 696	84 356
Ympäristövalvontapalvelut	-104 500	-105 530
Tilapalvelut	-157 092	-157 291
Ravintolapalvelut	0	0
Muu toiminta	174 962	84 733
Muu taseyksikkö	171 752	166 284
Toimintakate yhteensä	-676 473	-818 487

4.5.2 Teknisten palveluiden toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide / Mittari
1. Kiinteistökannan jalostaminen terveelliseksi, viihtyisäksi, taloudellisesti tehokkaaksi käyttäjilleen	<ul style="list-style-type: none"> - kiinteistöjen käyttöasteen nostaminen - huolto- ja korjausvelan pienentäminen - tyhjiä/korjauskelvottomista kiinteistöistä luopuminen - Resurssin kohdentaminen ydintoimintojen kiinteistöihin - Rakennusautomaation käyttöönotto koko kiinteistökannassa
2. Yhdyskuntasuunnittelun operatiivinen toteutus	<ul style="list-style-type: none"> - Kaavoitushankkeiden toteutus hankituille maa-alueille - Taajama-alueen rakenteellisen vision luominen - asumisen edistäminen ja kehittäminen, uusien asuntojen tuotanto, erityisryhmien asuttaminen - Ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden parantaminen
3. Rakennuslupal palvelujen saavutettavuuden parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Rakennustarkastajan palveluja tuetaan muiden virkahenkilöiden avustamana
4. Infrarakenteiden toiminnallisuuden turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Taajama-alueen runkovesijohtoverkon uusimisen suunnittelu - Kaukolämpöjärjestelmien suunnittelu tulevaisuuden haasteita/kaavoitusta vastaavaksi - Taajama-alueen kuivatussuunnitelman laatiminen - Infrarakenteiden korjausvelan hoitosuunnitelma - Huolto/toimintavarmuuden nostaminen
5. Siivous- ja ruokapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> - Asiakastyytyväisyysseuranta - Määriteltyjen toimintojen ja palveluiden tarjoamisen varmuus

Yhdyskuntasuunnittelu

Utajärven kunnalle hyväksytään maapoliittinen ohjelma vuoden 2016 alussa. Ohjelma tekee katsauksen kunnan rakentamisen ja kaavoituksen kehitykseen ja nykytilaan. Ohjelmassa käsitellään kunnan yhdyskuntarakenteen tavoiteltua suuntaa ja määritetään sekä lyhyen että pitkän aikavälin toimenpiteitä tavoitetilan saavuttamiseksi. Maapoliittinen ohjelma on ennen kaikkea työkalu maankäytön suunnittelulle, siinä käydään läpi kunnan konkreettiset maapoliittiset periaatteet ja toimenpiteet.

Vuoden 2016 aikana lähtee liikkeelle miltei kaikkien asemakaava-alueiden päivitys. Päivitettäviä asemakaava-alueita ovat keskustaajaman alue, Mustikkakankaan alue ja mahdollisesti Rokuan alue. Uusi asemakaava tehdään Lämpötien liiketoiminta alueelle. Asemakaavojen päivityksen tarkoitus on saattaa

asemakaavat ajan tasalle, mahdollistaa uusien laadukkaiden asuin- ja yritystonttien saatavuus ja lisätä ympäristön viihtyvyyttä sekä turvallisuutta.

Puistot, viheralueet

Vastuualueen tehtävänä on taajaman ja lähivirkistysalueiden hoito ja kunnossapito, yleisten uimarantojen ja leikkikenttien turvallisuudesta sekä siisteydestä vastaaminen sekä taajama-alueen maisemahakkuiden aloittaminen ja raivaustöiden tekeminen. Tavoitteena on taajaman yleisilmeen parantuminen.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta hoidetaan Vaalan kunnan rakennustarkastajan toimesta ostopalveluna.

Toimitilapalvelut

Kiinteistöpalveluiden tehtävä on turvata kunnan ydintoiminnoille tarkoituksenmukaiset terveet tilat, toiminnan mukaan.

Kiinteistöpalvelut tuottavat kuntakonsernille teknistä kiinteistöhoitoa, siivouspalvelut, isännöintiä/teknistä isännöintiä, kiinteistöjen ympäristön hoitopalvelut, taajama-alueen viherpalvelut. Muita palveluita ovat rakennuttaminen ja rakennushankkeiden hallinta.

Kuntakonsernin kiinteistökannan huolto- ja korjausvelkaa on purettu suunnitelmallisesti. Vuonna 2016 jatkuu sama linja. Käyttötalouden menot kasvavat vuosien 2015–2017 aikana. Odotettavissa pitäisi tämän jälkeen olla käyttötalousmenojen tasaantuminen tilapalveluiden osalta.

Talousarvion laadinnassa on korjausvelan purkuun ohjattu käyttötalouteen rahaa joka on aikaisemmin ollut investoinneissa. Tämä aiheuttaa käyttötalouteen voimakasta nousua kiinteistösektorin osalle. Investointien sijaan vähenevät tästä johtuen. Investoinneiksi laitetaan vain merkittäviä hankkeita ja kokonaisuuksia.

Korjausvelan investointimenot pysyvät korkealla aina 2020 asti. Uudisrakennuksia tullaan tarvitsemaan. Ovatko hankinnat kunnan omia investointeja vai vuokratiloja tai jotain muuta, kaikkia vaihtoehdot harkitaan tarkasti.

Kiinteistötekniikkaa rakennusautomaation osalta kehitetään voimakkaasti. Tavoitteena on kiinteistötekniikan toiminnan varmistaminen tarkoituksenmukaisella tavalla sekä kyky puuttua häiriötilanteisiin välittömästi. Vahinko- ja vaurio-tilanteiden sattuessa vahinkojen minimointi onnistuu nopean havainnoinnin vuoksi. Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen tulee mahdolliseksi kiinteistöautomaation ansiosta.

Tilapalveluiden suurin uhkatekijä on talotekniikan ikääntyminen. Vesivuotovahingot yleistyvät kiihtyvällä tahdilla. Vakuutusomavastuu on 10 000 €. Vesivahingot ovat tyypillisesti korjauskustannuksiltaan 2000–8000 €. Näitä vahinkoja on edellisvuoden perusteella tulossa 3-6 kpl. Korjauskustannuksiin ei ole varattu erikseen rahaa tilapalveluiden budjetissa.

Kiinteistöhallintapalvelua myydään kuntakonsernin osittain omistamalle Palvelutaloyhdistys Ry:lle.

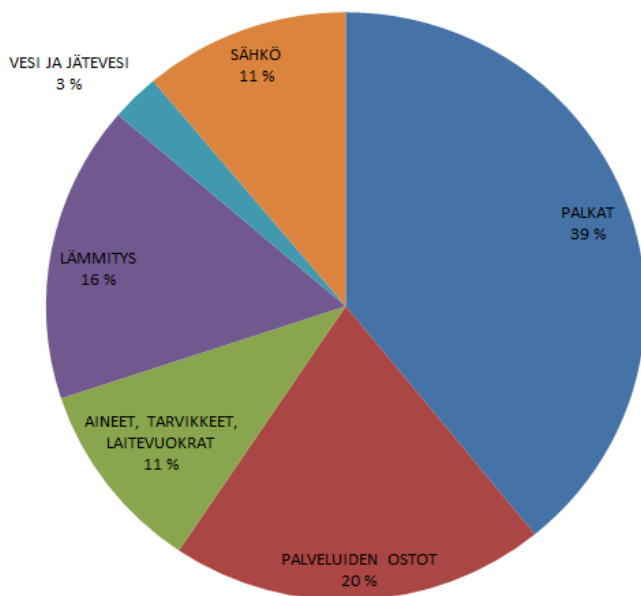
Haasteena ovat sisäilmaongelmat. Sisäilmaongelmiin suhtaudutaan erittäin suurella vakavuudella. Kiinteistöjen käyttäjiltä tulevat ilmoitukset tutkitaan vt. teknisen johtajan toimesta ja tilanteen mukaan organisaatiota laajennetaan tutkimuksen ja asian hallinnoinnin osalta.

Toimitilapalvelut tekevät pienemmät remontit omana työnä. Vakituksia kirvesmiehiä on 2 hlö kiinteistöhoitajia 3+(1) hlö, puutarhuri 1 hlö ja 2 hlö oppisopimuksella kiinteistöhoitajakoulutuksessa (valmistuvat 6/2016). Toinen oppisopimus henkilöistä on vakituinen työsuhde ja jatkaa kiinteistöhoitajana valmistuttuaan.

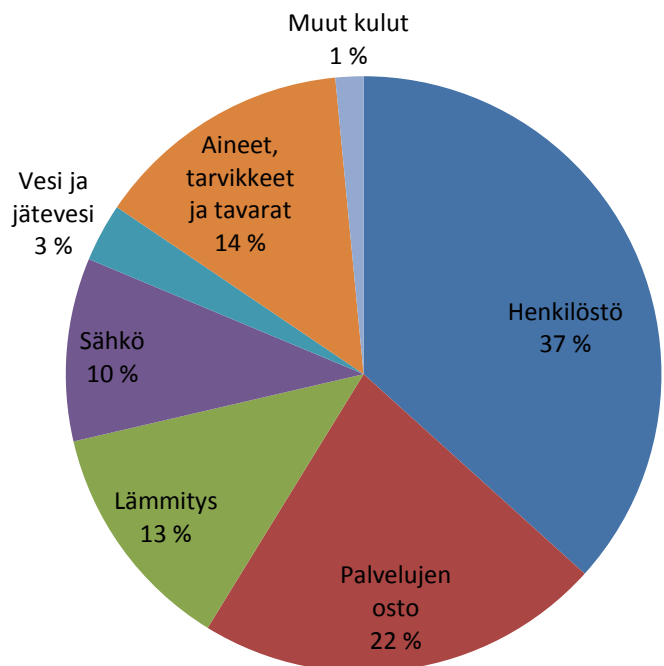
TOIMITILAPALVEUT (ulkoiset ja sisäiset)	TA 2015	TA 2016
Toimintakulut	-1 476 030	-1 601 901
Toimintatuotot	1 318 938	1 444 610
Toimintakate	- 157 092	-157 291

Toimintakulujen jakaantuminen toimitilapalveluissa

TA 2015

TA 2016

Infrapalvelut

Infrapalvelut tuottaa kuntakonsernille vesi, viemäri ja lämpölaitostoiminnan johtamisen sekä teiden ja katuvalaistuksien ylläpidon. Infran rakennushankkeiden rakennuttaminen ja johtaminen. Vesi- ja viemäri tekniikan huolto ja korjaustoiminnan tuottaminen kuntakonsernille. Liikuntareittien ja yleisten alueiden turvallisuudesta ja huollosta vastaaminen.

Infrapalveluissa otetaan käyttöön järjestelmällinen asioiden dokumentointi. Dokumentoinnilla parannetaan huoltovarmuutta ja yksittäisistä ihmisistä riippuvaisuus pyritään minimoimaan. Toiminnan tehokkuutta pyritään parantamaan hankkimalla tarvittavia digilaitteita.

Korjausvelkaa lähdetään purkamaan nykytila-analyysin kautta. Kriittisimmät kohteet mm. taajaman vesijohtoverkon suunnittelu tehdään vuonna 2016 ja ruvetaan toteuttamaan vaiheittain vuodesta 2017 alkaen.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Keittiöiden tavoitteena on valmistaa hyvää, maukasta, terveellistä, monipuolista, kohtuuhintaista kotiruokaa, huomioiden asiakkaat, ruokavaliot sekä suomalaiset ravitsemussuosituksot.

Henkilöstö toimii samassa tiimissä, jolla on yhtenäinen kymmenen viikon kiertävä seudullinen ruokalista. Ruokalista vaihtuu kaksi kertaa vuodessa. Ruokalistassa huomioidaan juhlapyhät sekä teemaviikkoja, -päiviä järjestetään tilanteen mukaan. Ruoka-aineiden hankinnassa käytetään Oulun hankintarenkaan kilpailuttamia yrityksiä. Lähiruoan käyttöä pyritään edistämään.

Kunnassa on kaksi valmistuskeittiötä, Suvituulen- ja Utajärven koulun keittiö. Lisäksi päiväkodin keittiö toimii jakelukeittiönä.

Kunnan siivouspalvelun toiminta-ajatuksena on tuottaa ympäristöä säästävää ja kiinteistön arvon säilyttävää ylläpito- ja perussiivousta kunnan kiinteistöille. Siivouksen kustannukset ovat talousarviossa kunkin kiinteistön kustannuksissa. Aineiden ja välineiden hankinnassa noudatetaan Oulun konttorin kilpailuttamia hankintaohjeita.

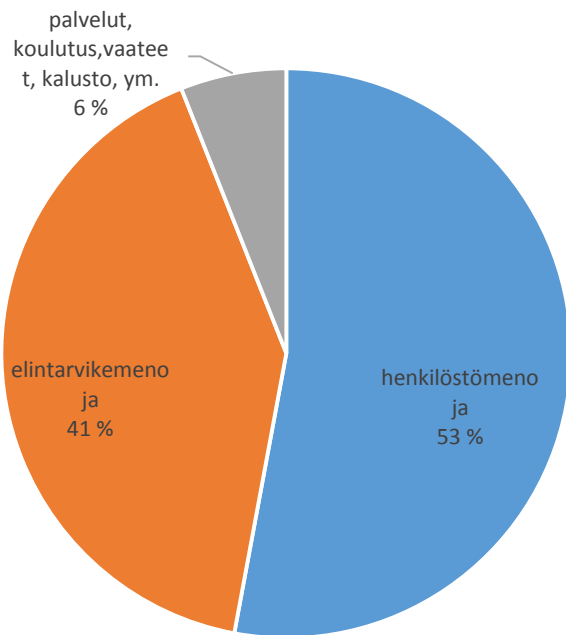
Muutosta v:n 2015 toimintaan: uuden päiväkodin siivous siirtyy uutena toimintana siivoustiimille. Toiminnan alettua on syytä tehdä kohteeseen siivousmitoitus. Muut siivoustiimin kohteet toimivat v. 2010 - 2013 tehtyjen mitoitusten mukaisesti. Ensivasteen ja paloaseman siivoussopimusta on jatkettu vuoden 2016 loppuun.

Siivous- ja keittiötyössä täyttämättä olleeseen toimeen on talousarvioon ehdotettu määräaikaisen yhdistelmätyöntekijän työpanos 50 % päiväkodin siivoukseen (uusi toiminto) ja 50 % koulun keittiöön astiahuollon ajaksi. Tähän saakka työtä on hoidettu työllistetyillä. Määräraha koulun keittiön 50 % työntekijään saatiin ruokapalvelun toimintojen muutoksilla, eli ruokapalvelun kokonaiskustannukset eivät nouse työntekijälisäyksen vuoksi.

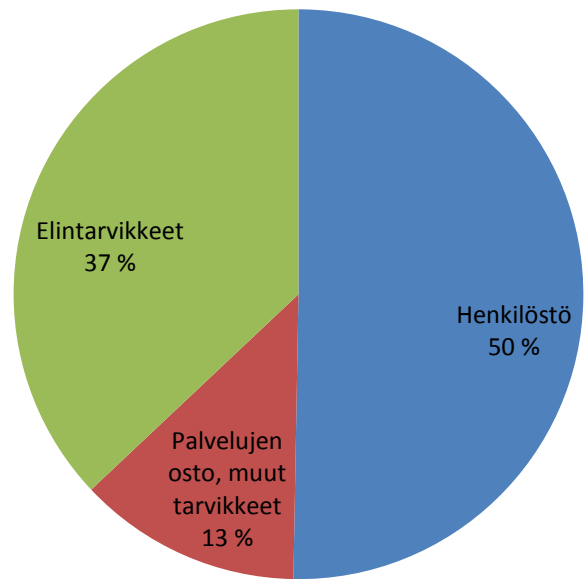
Päiväkodin keittiön työntekijän työpanosta on lisätty 70 %:iin (ennen 50 %) lisäys on vähennetty päiväkodin osuudesta eli kohdennettu nyt laajennuksen myötä enemmän ruokapalveluun. Kokonaiskustannus nousee ruokapalvelun osalta ja vähenee päivähoidon osalta kun siirrytään kahden osaston mallista kolmeen ja työmäärä keittiöllä lisääntyy.

Ruokahuollon kustannusten jakaantuminen

TA 2015

TA 2016

5. TULOSLASKELMAOSA

ULKOINEN JA SISÄINEN	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	4 546 482	4 650 827	5 008 839	5 026 722	5 046 659
Myyntitulot	3 142 881	3 011 357	3 491 059	3 501 353	3 513 663
Maksutulot	161 039	170 500	198 050	199 040	200 035
Tuet ja avustukset	518 169	516 720	392 190	394 151	396 122
Muut toimintatuotot	724 394	952 250	927 540	932 178	936 839
Toimintamenot	-24 937 901	-24 790 616	-25 746 939	-25 868 513	-25 990 693
Henkilöstömenot	-6 791 580	-7 063 045	-7 173 878	-7 209 747	-7 245 796
Palvelujen ostot	-15 323 380	-15 497 631	-16 179 361	-16 253 097	-16 327 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 723 054	-1 702 700	-1 844 580	-1 853 803	-1 863 072
Avustukset	-952 374	-398 500	-426 850	-428 984	-431 129
Muut toimintamenot	-147 513	-128 740	-122 270	-122 881	-123 496
Toimintakate	-20 391 418	-20 139 789	-20 738 100	-20 841 791	-20 944 034
Verotulot	9 695 845	9 800 000	10 300 000	10 200 000	10 200 000
Valtionosuudet	12 118 335	11 775 000	12 000 000	11 950 000	11 900 000
Rahoitustulot- ja menot	-45 488	-63 550	-70 000	-68 350	-70 350
Korkotulot	37 105	50 000	45 000	45 000	43 000
Muut rahoitustulot	10 678	7 800	9 050	8 000	8 000
Korkomenot	-91 880	-120 000	-123 350	-120 000	-120 000
Muut rahoitusmenot	-1 391	-1 350	-700	-1 350	-1 350
Vuosikate	1 377 274	1 371 661	1 491 900	1 239 860	1 085 616
Poistot ja arvonalentumiset	-1 296 819	-1 170 000	-1 120 000	-1 200 000	-1 190 000
Tilikauden tulos	80 454	201 661	371 900	39 860	-104 384
Tavoitteet ja tunnusluvut					
Toim.tulot/Toim.menot, %	18	19	19	19	19
Vuosikate /5v.Keskim.invest, %	79	82	89	74	65
Vuosikate, euroa/asukas	476	475	513	425	372
Kertynyt ylijäämä	4 125 774	4 327 435	4 699 335	4 739 194	4 634 810
Kertynyt ylijäämä euroa/as.	1 425	1 497	1 615	1 626	1 587
Asukasm. vuoden lopussa	2 895	2 890	2 910	2 915	2 920

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat: verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot

Mainittujen erien sitovuuteen sovelletaan samoja perusteita kuin käyttötalousosan ja investointiosan määrärahoissa. Tuloarvioiden alittuminen ja määrärahan ylittyminen on käsiteltävä talousarviomuutoksena valtuustossa.

5.1 Tuloslaskelmaosan tavoitteet ja tunnusluvut

Tuloslaskelmaosan yhteydessä esitetään muutamia tunnuslukuja.

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta: Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$. Talousarvion tuloslaskelmaosa näyttää, että vuonna 2016 tämä tunnusluku olisi 19.

Kunnan tavoitteena on, että tunnusluku on yli 15.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Kunnan tulorahoitus on riittävä tai ylijäämäinen kun tunnusluvun: Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista, arvo on 100 tai yli. Tässä on käytetty seuraava kaavaa = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Keskimääräiset poistonalaiset investoinnit viideltä vuodelta}$. Tuloslaskelma näyttää, että talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien osalta tämä tunnusluku on alle sadan. Tämä kuvastaa kunnan voimakasta satsausta investointeihin.

Kunnan tavoitteena on, että tämä tunnusluku on yli 50.

Taseen kertyneeseen yli- / alijäämään on tiivistetty kunnan koko tulohistoria. Kun kertynyt yli-/alijäämä jaetaan kunnan asukasluvulla, saadaan vertailukelpoinen tunnusluku kuntien välisessä vertailussa. Tunnusluku on laskettu kaavasta: Kertynyt ylijäämä, € / asukas = $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä} + \text{tilikauden ylijäämä}) / \text{asukasmäärä}$

Tavoitearvon tulisi olla vähintään 300-400e / asukas. Tämä tunnusluku on Utajärven kunnassa hyvällä tasolla, eikä sitä ole tarvetta kasvattaa.

6. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIESITYKSET	Kustannus- arvio	Määräraha 2 016	Määräraha 2017	Määräraha 2018
AINEETON KÄYTTÖMAISUUS				
Kiinteistön osto		100 000		
Yhteensä				
TALONRAKENNUS				
Uuden päiväkodin ja terveyskeskuksen aluetyöt		20 000		
Kirjasto kuivitusremontti		75 000		
Kirjasto käyttövesiputkisto uusiminen				15 000
Koulun vanhan osan peruskorjaus VAIHE 1 LOPETUS	730 000	180 000		
Koulu vanhan osan peruskorjaus VAIHE 2	500 000	500 000		
Koulu vanhan osan peruskorjaus VAIHE 3	800 000		500 000	300 000
Metsola korjaukset		70 000		
Metsola sprinklaus/peruskorjaus				350 000
Suvituulen varavoiman rakentaminen		80 000		
Osakkeiden osto rivitalo -hankkeista		250 000		
Paloaseman letkutornin kunnostus			70 000	
Suvituulen sprinklauseen ja korjauksien suunnittelu			40 000	
Suvituulen sprinklauseen toteutus ja saneeraus	1 000 000			600 000
Terveyskeskus käyttövesilinjojen uusim., kuivitus remontti			120 000	
Yhteensä		1 175 000	730 000	1 265 000
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS				
Mustikkakangas kaavatiet		15 000		
Kevyenliikenteen väylä kirkkotieltä		100 000		
Katuvalaistuksen uusiminen			50 000	
Alakyläntien jatkaminen ja rautatien ylitykseen puomit		200 000		
Kaavateiden perusparannus		50 000	50 000	50 000
Kohdentamaton saneeraus		50 000	50 000	50 000
Yhteensä		415 000	150 000	100 000
VESI- JA VIEMÄRILAITOS				
Varavoimakoneet pumppaamot (Sanki ja Martinkangas)		30 000	30 000	
Verkoston laajennus, vesilaitos		20 000	20 000	20 000
Viemäri verkoston laaj/saneeraus		20 000	20 000	20 000
Taajaman runkovesijohdon uusiminen	600 000		200 000	200 000
Yhteensä		70 000	270 000	240 000
KAUKOLÄMPÖLAITOS				
verkoston laajennus		20 000	30 000	50 000
Yhteensä				
IRTAINOMAISUUS				
Oulunkaari investoinnit			30 000	30 000
Oulunkaari: Digi-ekg		13 000		
Oulunkaari: hammalääkäri uuden hoitokoneen hankinta		29 000		
Yhteensä		42 000	30 000	30 000
Kaikki yhteensä		1 822 000	1 210 000	1 685 000
ei sisällä liittymätuloja				

7. RAHOITUSOSA

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosa esitetään vähennyyslaskukaavan muodossa. Välisummana esitetään *Toiminnan ja investointien rahavirta*.

Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 377 273	1 371 661	1 491 900	1 239 860	1 085 616
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjaukset	600 546	-183 000	-117 980	-100 000	-100 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 247 541	-3 292 500	-1 822 000	-1 210 000	-1 685 000
Rahoitusosuudet investointeihin	10 000	330 000	0	0	
Pys.vastaavien hyöd. luovutustulo	301	183 000	117 980	100 000	100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	740 579	-1 590 839	-330 100	29 860	-599 384
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-800 000		100 000	100 000	100 000
Antolainasaamisten lisäykset	-800 000				
Antolainasaamisten vähennykset			100 000	100 000	100 000
Lainakannan muutokset	268 373	1 590 839	265 200	-125 000	500 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	850 000	2 501 144	1 300 000	925 000	1 550 000
Pitkäaikaisten lainojen vähenn.	-881 627	-910 305	-1 034 800	-1 050 000	-1 050 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	300 000		0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-160 421				
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	48 531	0	35 100	4 860	616
Rahavarat 31.12.	1 195 910	1 195 910	1 231 010	1 235 870	1 236 486
Rahavarat 01.01.	1 147 379	1 195 910	1 195 910	1 231 010	1 235 870
Tavoitteet ja tunnusluk. tavoitearvot					
Toiminn. ja invest. rahavirran kert.	740 579	-850 260	-1 180 360	-1 150 500	-1 749 884
Lainanhoitokate	1,51	1,45	1,39	1,16	1,03
Kassan riittävyys , pv	16	15	16	16	16

Sitova valtuustoon nähden
ei liittymätuloja

7.1 Rahoitusosan tavoitteet ja tunnusluvut

Investointien omarahoitustavoite

Tavoitteena toiminnan ja investointien rahoituksessa tulee olla, että investoinnit rahoitetaan pitkällä aikavälillä omarahoituksella. Investoinnin omarahoitustavoitteen toteutuminen on osoitettavissa rahoitusosan Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen kertymän avulla. Kertymän kehitystä tarkastellaan Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluvun avulla. Suunnittelukauden lopussa kertymän tulisi olla vähintään 0 tai positiivinen. Tällöin tavoite rahoittaa investoinnit omarahoituksella toteutuisi viiden vuoden tarkastelujaksolla. Jos mainittuihin vuosiin sisältyy määrältään poikkeuksellisia satunnaisia tuloja tai menoja taikka tavanomaista suurempia investointeja, on kertymäkautta perusteltua pidentää. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Rahavirta kääntyy suunnittelukaudella negatiiviseksi. Tulevia investointipäätöksiä tehtäessä tulisi kiinnittää huomiota myös tämä tunnusluvun kehittymiseen. Lainanhoitokyky on kuitenkin edelleen tyydyttävällä tasolla.

Lainanhoitokykytavoite

Lainanhoitokykyä koskeva tavoitteeksi on perusteltua asettaa, että kunnan normaali tulorahoitus ilman satunnaiseriä on olennaisesti lainanhoitomenoja suurempi. Tavoitearvo lasketaan Lainanhoitokate -tunnusluvusta:

$$= (\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunnan tavoitteena on, että lainanhoitokate ei painu alle yhden.

Maksuvalmiustavoite

Maksuvalmiustavoitteeksi voidaan asettaa *Kassan riittävyys* -tunnusluvun tavoitearvon perusteella.

Tunnusluku lasketaan kaavasta: *Kassan riittävyys (pv)*

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna.}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14–30 päivän kassan riittävyyttä.

Kunnan tavoitteena on, että kassan riittävyys tunnusluku on yli 15.

8. TALOUSARVION SITOVUUS

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO			
Ulkoiset ja sisäiset	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Hallintopalvelut	N	1 712 666	288 380
Elinvoimapalvelut	N	1 039 464	335 748
Hyvinvointipalvelut	N	1 163 012	266 190
Oulunkaaren ky, sote	N	10 924 800	
Sivistyspalvelut	N	6 387 701	417 712
Tekniset palvelut	N	4 519 296	3 700 809
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		10 300 000
Valtionosuudet	B		12 000 000
Korkotulot	B		45 000
Muut rahoitustulot	B		9 050
Korkomenot	B	123 350	
Muut rahoitusmenot	B	700	
INVESTOINTIOSA			
Aineeton käyttöomaisuus	B	100 000	
Talonrakennus	B	245 000	
Osakkeet rivitaloista	B	250 000	
Koulun peruskorjaus	B	680 000	
Julkinen käyttöomaisuus	B	415 000	
Vesi- ja Viemärilaitos	B	70 000	
Kaukolämpölaitos	B	20 000	
Irtain omaisuus	B	42 000	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		100 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		1 300 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	1 034 800	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Vaikutus maksuvalmiuteen	B	35 100	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		28 762 889	28 762 889

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Määrärahat ja tuloarviot voidaan talousarviossa määrätä sitoviksi joko brutto- tai nettoperiaatteen mukaan. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään sitovuustasosta. Nettoperiaatteella tarkoitetaan sitä, että valtuusto päättää talousarviossa tulojen ja menojen erotuksen määrärahana tai tuloarviona. Nettoperiaatteen hyväksyminen edellyttää määrärahojen ja tuloarvioiden yhdenmukaista kohtelua. Määrärahojen korottamista tai tuloarvion alentamista koskeva talousarvion muutos on käsiteltävä valtuustossa riippumatta siitä, johtuuko poikkeama arvioitujen bruttomenojen ylittymisestä vai bruttotulojen alittumisesta.

9. MUUN TASEYKSIKÖN KÄYTTÖTALOUSOSA JA SUUNNITELMA

Vesijohtoverkosto kattaa koko kunnan alueen n. 98 %:sti. Vedenottamoita on 9 kpl. Verkosto on n. 400 km ja se on rakennettu pääosin 70 - 90 -luvulla nykyiseen laajuuteen. Ongelmallisia alueita ovat Mäntyvaaran päävedenottamon syöttöjohto kirkonkylälle ja kirkonkylän vanhan alueen valurautaputkiverkosto joissa esiintyy korjauksia tiheimmin. Veden myynti on vuosien saatossa hieman laskenut ollen nyt n. 220 000 m³ vuodessa, tässä tasossa myynnin oletetaan pysyvän jatkossakin. Veden hinta on tällä hetkellä 1,09 €/m³ alv 0%. Vedenlaadun ja jakelun varmistamiseen on varauduttu hankkimalla Sangin ja Mäntyvaaran vedenottamoille UV-laitteet lisäksi Sangin ja Martinkankaan vedenottamoille hankitaan varavoimakoneet. Vesijohtoverkostojen mallintaminen tehdään koko verkoston alueella, jotta saneeraus saadaan hallitusti käyntiin ja verkoston (jakelun) hallinta optimaaliseksi.

Viemäriverkosto kattaa kaava-alueet kirkonkylällä ja Rokualla, lisäksi haja-asutusalueen viemäroinnit Oulujokivarressa ja Ahmaksella, sekä kirkonkylän taajama-alueen lähialueet. Viemäriverkostoa on saneerattu järjestelmällisesti 1995–2004 välisenä aikana, jolloin kaikki betoniviemärit ja kaivot muovitettiin. Vuoden 2004 aikana luovuttiin omasta jäteveden puhdistamosta, kun siirtoviemäri Ouluun otettiin käyttöön. Hulevesimäärää saatiin oleellisesti pienemmäksi voimakkaalla saneerauksella mutta edelleenkin hulevettä tulee liikaa viemäriverkostoon. Jäteveden hinta on tällä hetkellä 2,35 €/m³ alv 0 %, laskutettu jätevesimäärä on n. 110 000 m³ vuodessa.

MUU TASEYKSIKKÖ
(SISÄINEN JA ULKOINEN)

TULOSLASKELMA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Myyntituotot	606 964	601 940	607 959	610 999	614 054
TOIMINTATUOTOT	606 964	601 940	607 959	610 999	614 054
Henkilöstömenot	-141 948	-132 950	-133 615	-134 283	-134 954
Palvelujen ostot	-228 083	-222 738	-235 396	-236 573	-237 756
Aineet, tarvikkeet ja tavar.	-61 873	-64 900	-71 200	-71 556	-71 914
Muut kulut	-10 481	-9 600	-9 700	-9 749	-9 797
TOIMINTAKULUT	-442 386	-430 188	-449 911	-452 160	-454 421
TOIMINTAKATE	164 578	171 752	158 049	158 839	159 633
Poistot	-278 155	-194 773	-172 273	-172 273	-180 000
LIIKEALI/YLIJÄÄMÄ	-113 577	-23 021	-14 224	-13 434	-20 367
Korvaus po.sta	-89 698	-89 698	-89 698	-89 698	-89 698
ALIJÄÄMÄ/YLIJÄÄMÄ	-203 275	-112 719	-103 922	-103 132	-110 065

RAHOITUSOSA	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Toiminnan rahavirta	164 578	171 752	158 049	158 839	159 633
Investointimenot	-55 046	-38 772	-70 000	-270 000	-240 000
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-55 046	-38 772	-70 000	-270 000	-240 000
Toiminn. ja invest. rahavirta	109 532	132 980	88 049	-111 161	-80 367
YHDYSTILI					
Liittymämk.velka	23 512	11 000	11 000	11 000	11 000
Lyhyt.aik.saam.muutos	-8 446				
Muut lyhyta.velat	-17 202				
YHDYSTILIN MUUTOS	107 395	143 980	99 049	-100 161	-69 367

SISÄINEN KORKO

Vuoden 2001 aloittavassa taseessa vesilaitokselle eriytetystä peruspääomasta on peritty sisäistä korvausta sijoitetulle pääomalle 6 %:n mukaan, $1\,494\,973,63 \text{ €} * 6\% = 89\,698 \text{ €}$

Sama korko arvioidaan myös vuosille 2016-2018

SISÄISET LAINAT JA PERUSPÄÄOMASIIJOITUS

Ta:ssa 2016-2018 ei ole osoitettu sisäistä lainaa eikä peruspääomasijoituksen muutosta

9.1 Muun taseyksikön toiminnalliset tavoitteet ja suunnitelma

Vesi- ja viemärlaitospuolella tullaan rakentamaan uusia liittymiä sitä mukaan, kun kunnassa rakennetaan tai liitetään olemassa olevaa kiinteistökantaa verkoston piiriin.

Verkostojen ollessa suhteellisen iäkkäitä varaudutaan myös siihen, että korjauskustannuksia tulee 20-30 t€. Sangin ja Martinkankaan vedenottamoille hankitaan varavoimakoneet. Vesijohtoverkoston mallintaminen tehdään koko verkoston alueelle.

10. TYTÄRYHTEISÖLLE ASETETTAVAT TAVOITTEET TALOUSARVIOSSA

Kuntalain 13 §:n ja 87b §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi asettaa tavoitteita konsernijohtolle koskien tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa.

Valtuusto asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat niiden edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Konsernijohtolle ja kunnan edustajille kuntayhtymissä asetettavien tavoitteiden asettamista on ohjeistettu luvussa 1.3.

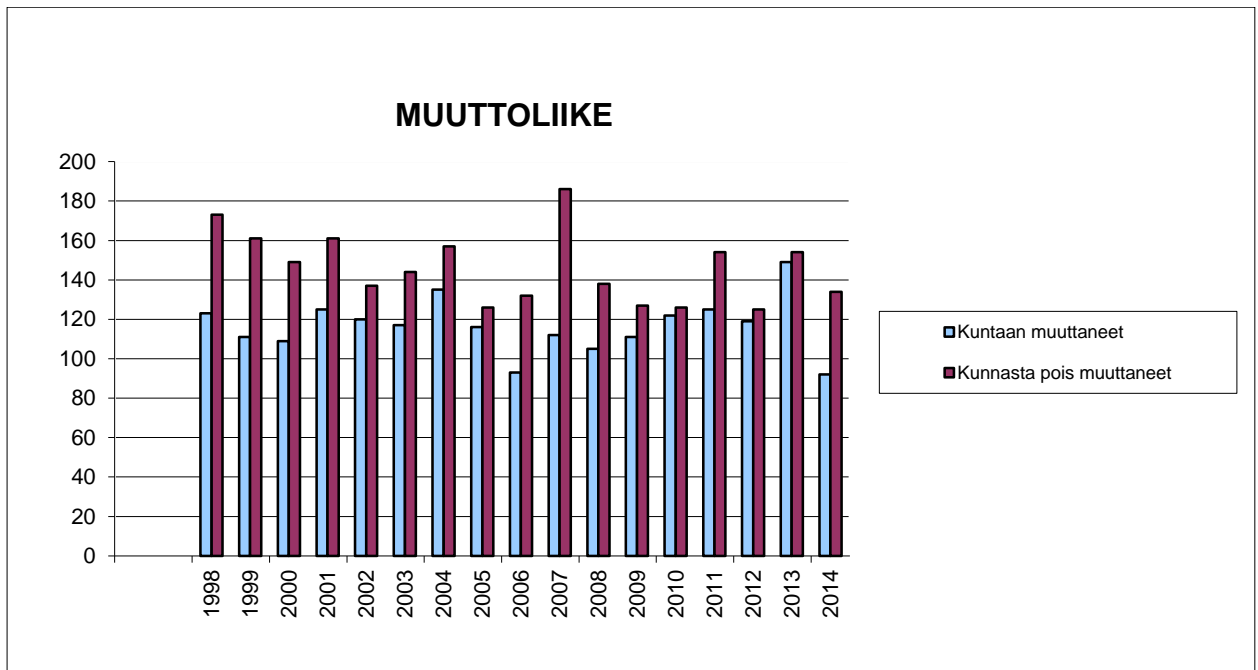
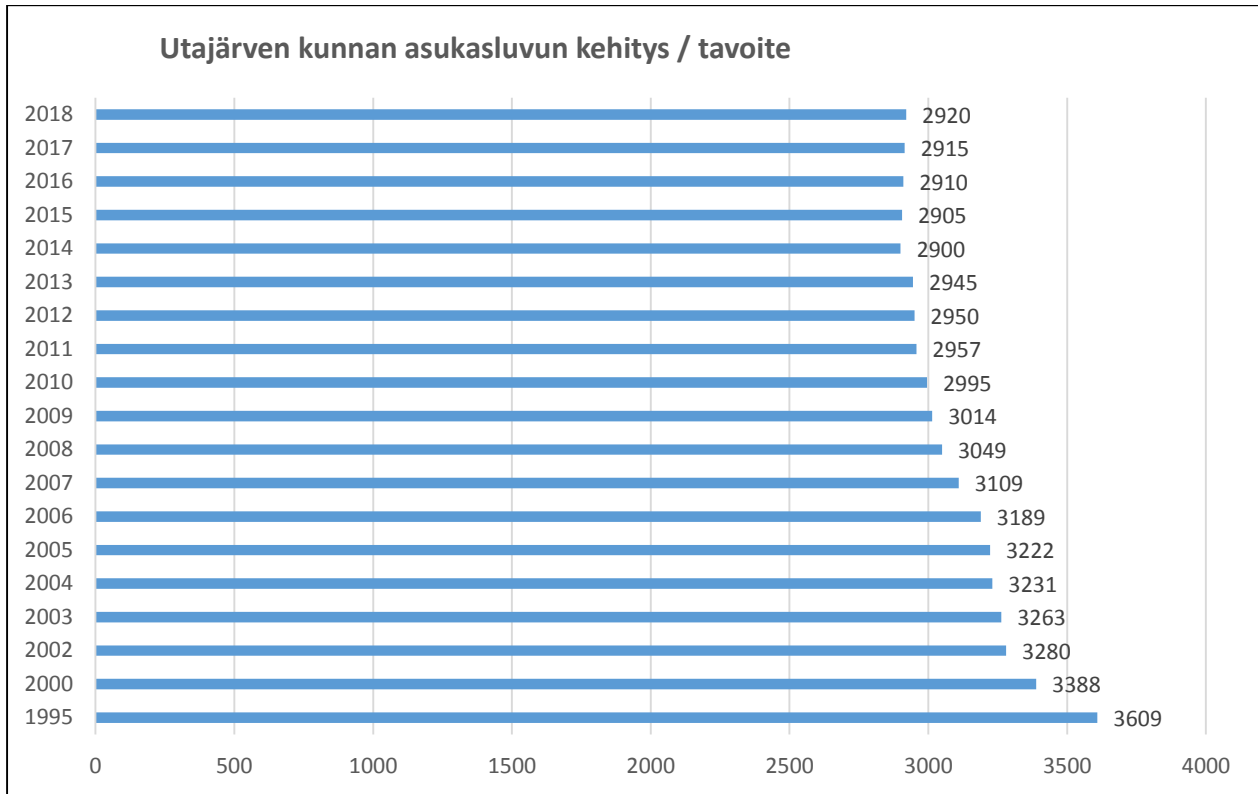
Valtuusto ohjaa asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

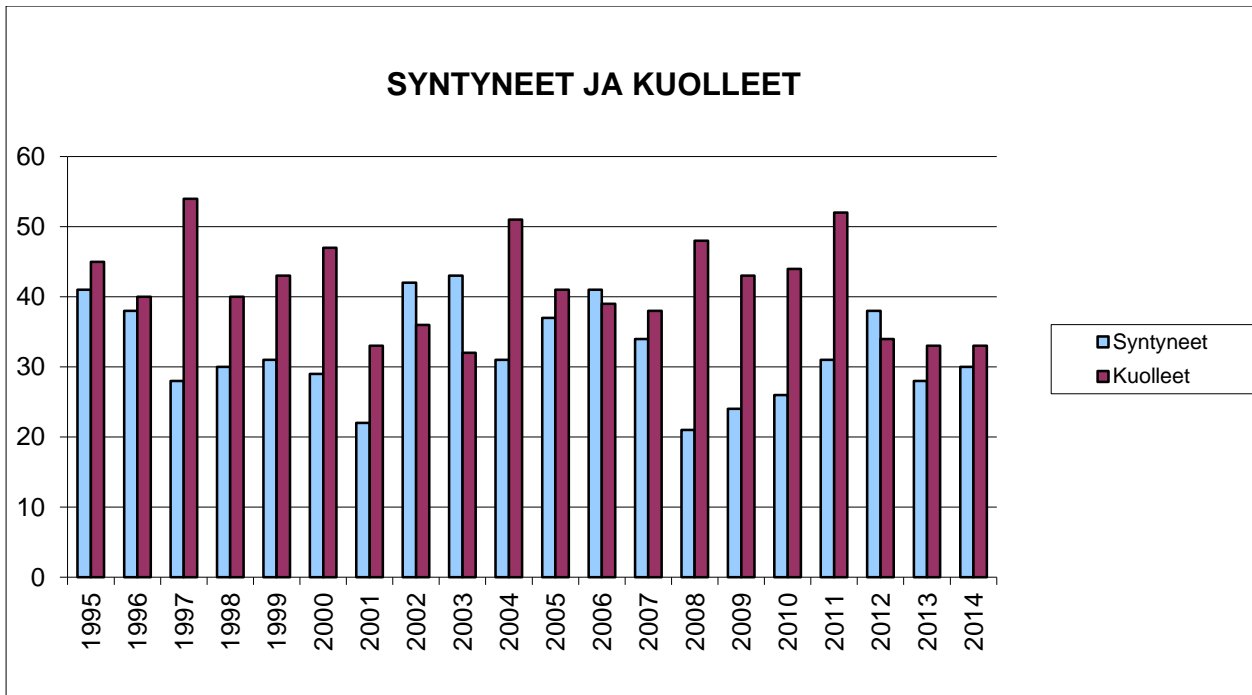
Valtuuston tavoiteasettelu koskee tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta ja toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit) tai palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita taikka pääoman tuottovaatimuksia. Tytäryhteisölle asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kunnan ja kuntayhtymän voimassa olevaan talousarvioon ja -suunnitelmaan.

Utajärven Yrityspuiston tuleva rooli määritellään joulukuun valtuustossa osana elinvoiman kehittämisen kokonaisuudistusta. Elinvoimaohjelma päätetään tammikuun valtuustossa. Samassa valtuustossa määritellään ohjaavat tavoitteet Yrityspuistolle. Aravavuokratalojen tavoitteet on määritelty kohdassa 11.4.

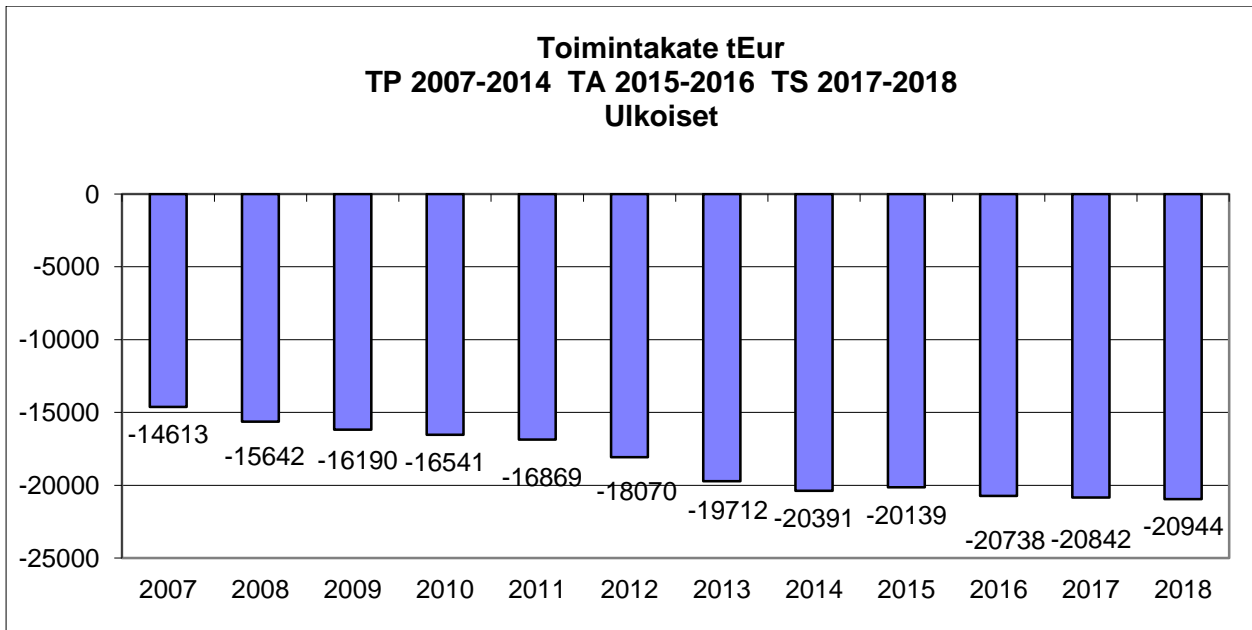
11. LIITTEET

11.1 Väestö

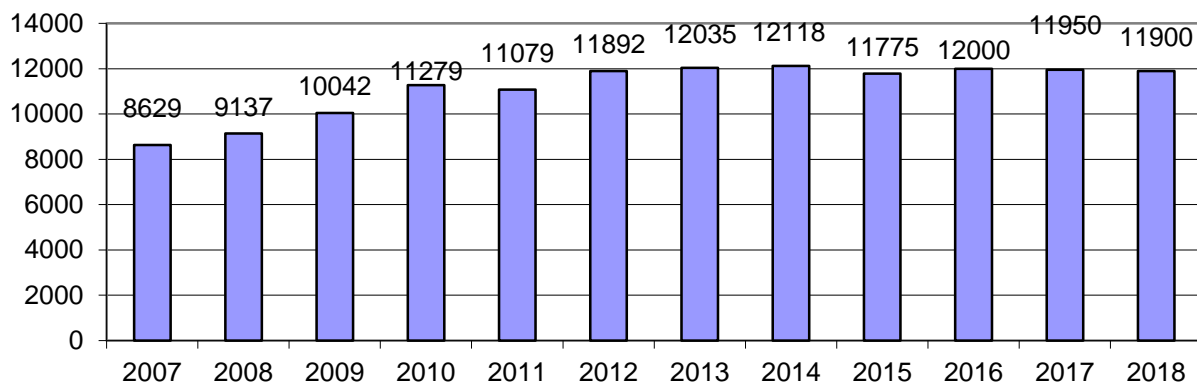

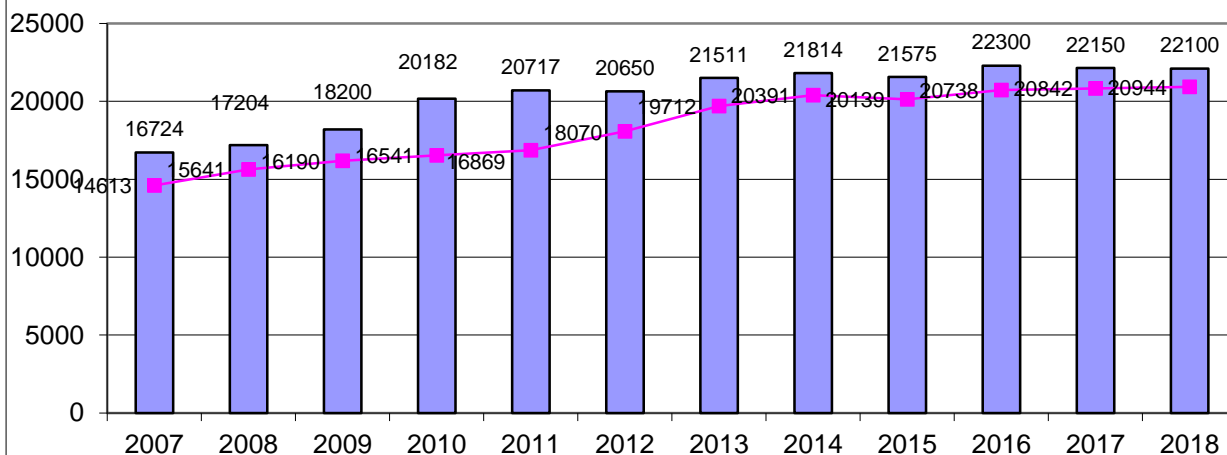
11.2 Talous

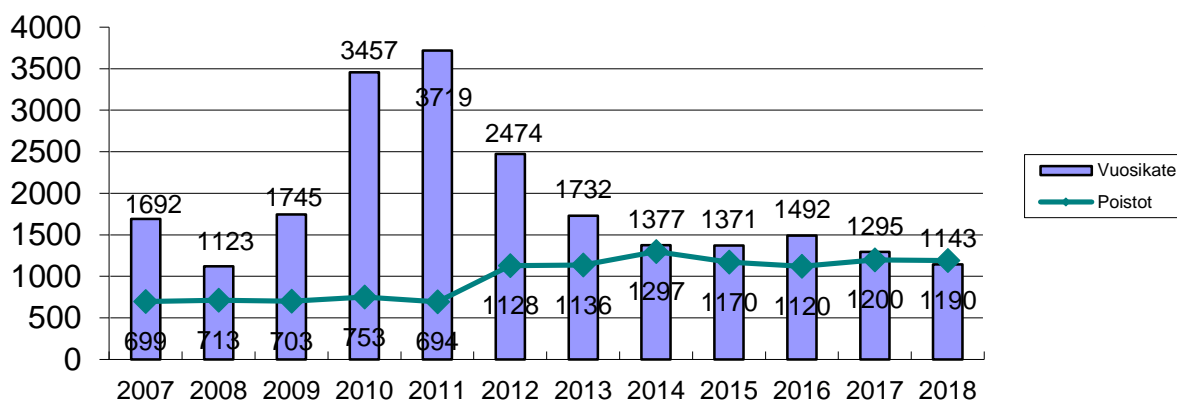
**Valtionosuudet tEur
TP 2007-2014 TA 2015-2016 TS 2017-2018**

**Verorahoitus/toimintakate tEur
TP 2007-2013 TA 2014-2015 TS 2016-2017**

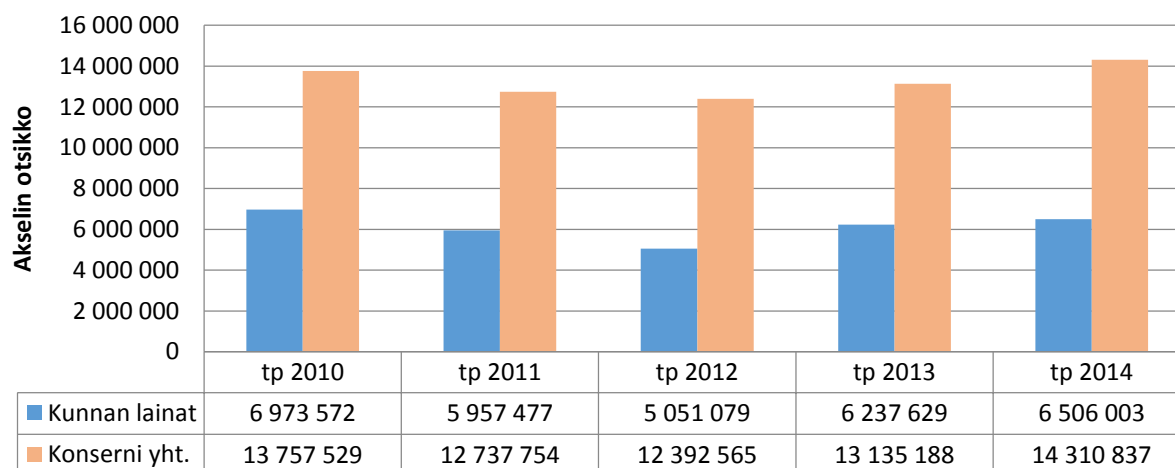

**Vuosikate tEur TP 2007-2014 TA 2015-2016 TS 2017-2018
Poistot 2007-2018**

Konsernin lainat rahoituslaitoksilta

11.3 Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnittelun avulla huolehditaan palvelutuotannon edellyttämän henkilöstön määrästä ja rakenteesta, turvataan riittävä osaaminen kunnan tavoitteiden saavuttamiseksi sekä määritellään keinoja, joilla henkilöstövoimavaroja kehitetään ja johdetaan. Henkilöstösuunnittelun perinteisiä osa-alueita ovat: henkilöstön määrän, laadun ja henkilöstöressurssien määrittely tulevaisuuden tarpeita varten.

Henkilöstösuunnittelun keskeisin lähtökohta on huolehtia henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Edellä mainittuihin kokonaisuuksiin resursointi varmistaa henkilöstön osaamisen, työmotivaation ja laadukkaan palvelutuotannon.

Työntekijöiden hyvinvointia edistetään mm. sportti- ja kulttuuripassilla, työergonomialla, tiimivalmennuksilla työpsykologin ohjauksessa ja kuntoutuksilla. Työnantaja voi sen avulla palkita, kannustaa ja aktivoida henkilöstöään tarjoamalla heille omaehtoista liikuntaa ja kulttuuripalveluja. Järjestelmä tuottaa työnantajalle ajantasaisen raportoinnin ja aktivointityökaluja työntekijöiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Passin arvo on työntekijälle 100 €/vuosi ja työnantajakustannukset perustuvat sen todelliseen käyttöön.

Yhteistoimintaelimen toimintaa kehitetään entistä systemaattisemmaksi henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi.

Kunnassa on 1.1.2016 132,82 vakituista virkaa ja tointa, joista on tuolloin vakituisesti täyttämättä 19,6 kpl.

	1.1.2012	1.1.2013	1.1.2014	1.1.2015	1.1.2016
Kehittämispalvelut	13,22	13,22	16,82		
Hallinto				9,22	10,22
Hyvinvointi				3,56	3
Elinvoima				1	1
Sivistyspalvelut	79,6	80,6	81,6	81,3	81,1
Tekniset palvelut	35,5	35,5	36,5	37,5	37,5
Yhteensä	128,32	129,32	134,92	132,58	132,82

Hallintopalveluiden budjettialueella on 10,22 vakituista virkaa/tointa, jossa on lisäystä 1 it-asiantuntija. Hyvinvointipalveluissa on jäänyt pois 0,56 työpajaohjaaja. Elinkeinopalveluissa on 1 vakituinen virka.

Yhteispalvelupisteen palveluja myydään Kelalle noin 0,30 % ja TE- toimistolle 10 % palvelusihteerin työajasta. Yrityspuistolle myydään 0,5 palvelusihteerin työajasta. Hallinnosta jää yksi palvelusihteerin eläkkeelle ja 0,5 % tehtävästä jää täyttämättä. Kunnan työllistämistoimien piirissä on ollut vuonna 2015 marraskuun puoliväliin mennessä 70 työnhakijaa. Heistä palkkatuetussa työssä on ollut 32 henkilöä, työkokeilussa viisi henkilöä ja kuntouttavassa työtoiminnassa 33. Oppisopimusopiskelijoita on ollut kaksi. Nuorten työpajalla on ollut ohjauksessa 27 nuorta. Lisäksi etsivä nuorisotyöntekijä on marraskuun puoliväliin mennessä tavoittanut 45 nuorta. Määräaikaisissa tehtävissä ovat markkinointiavustaja, projektisuunnittelija.

Sivistyspalveluissa on 81,10 vakinaista virkaa tai tointa. Näistä vuoden 2016 alussa on täyttämättä 16,3. Tekniselle puolelle siirtyy 0,2 ruokapalvelutyöntekijää. Osaa täyttämättä olevista tehtävistä hoidetaan tällä hetkellä sisäisillä järjestelyillä. Teknisissä palveluissa on 37,50 työntekijää ja vakansseista on täyttämättä siivous- ja ruokahuollon vastuualueella 2,3. Vesilaitoksella tulee eläkkeelle siirtyminen ja tehtävä hoidetaan sisäisillä siirroilla, eli 1 kirvesmies hoitaa omaa tehtävää 25 %, kuorma-autonkuljettajan tehtävää 25 % ja 0,5 laitosmiehentehtävää.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut hoidetaan alueellisena, Pudasjärven kaupungin ollessa vastuukuntana. Palo- ja pelastustoimen palvelut hoidetaan Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen kautta. Lomituspalvelujen hallinnon hoitaa Muhoksen kunta. Kansalaisopistopalvelut ostetaan Muhokselta. Yleisen edunvalvonnan järjestää valtio. Maataloushallinnon palvelut hoidetaan yhteistoiminta-alueena Oulun kaupungin ollessa vastuukunta.

Kunnanhallitus päättää Utajärvellä virkojen perustamisista ja lakkauttamisista. Ne tehtävät, joissa vaaditaan virkamiesvastuuta ja jotka ovat nykyisin toimia, muutetaan viroiksi. Ne nykyiset virat, jotka ko. vastuuta eivät tehtäviltään edellytä, muutetaan toimiksi ko. viranhaltijan jättäessä virkansa. Jokainen vapautuva virka tai toimi tulee huolellisesti tarkastella, voidaanko tehtävät hoitaa jäljelle jäävällä henkilökunnalla tai esimerkiksi ostaa ostopalveluna.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2016					
Virka-tai toiminimike	2013	2014	2015	2016	
YLEISHALLINTO					
Johtaminen					
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	
Yhteensä	1	1	1	1	
HALLINTO					
Hallintojohtaja		1	1	1	
Hallintosihteeri	1	1	0	0	
Taloussihteeri			1	1	
Palveluesimies			1	1	
Palvelusihteeri	8	8	6	6	0,5 1.7. täyttämättä
It-asiantuntija				1	
Toimistotyöntekijä	0,22	0,22	0,22	0,22	
Yhteensä	9,22	10,22	9,22	10,22	
ELINVOIMA					
Kehitysjohtaja	1	1	1	1	
Yhteensä	1	1	1	1	
HYVINVOINTI					
Hyvinvointivastaava	1	1	1	1	
Työllisyysvastaava		1	1	1	
Nuorten työpajaohjaaja		1	1	1	
Työpajaohjaaja		0,6	0,56	0	
Yhteensä	1	3,6	3,56	3	
SIVISTYSPALVELUT					
Hallinto					
Sivistystoimenjohtaja	1	1	1	1	1 täyttämättä
Peruskoulut					
Rehtori	0,5	0,5	0,5	0,5	
Rehtori - luokanopettaja	1	1	1	1	
Lehtori	6	6	6	6	2 täyttämättä
Opinto-ohjaaja	0,6	0,6	0,8	0,8	
Eriyisopettaja	4	4	4	4	1 täyttämättä
Tuntiopettaja	7,5	7,5	7,5	7,5	
Luokanopettaja	12	12	12	12	1 täyttämättä
Koulunkäyntiavustaja	7	7	7	7	
Lukio					
Rehtori	0,5	0,5	0,5	0,5	
Lehtori	2	2	2	2	
Tuntiopettaja	1	1	1	1	

Kirjasto					
Kirjastotoimen johtaja	1	1	1	1	1 täyttämättä
Kirjastovirkailija	3,5	3,5	3	3	
Kirjastoautovirkailija, nimike ei käytössä	1	1	1	1	0,30 täyttämättä
Liikuntatoimi					
Liikunnanohjaaja- virka	1	1	1	1	1 täyttämättä
Nuorisotoimi					
Nuorisosihteerin- virka	1	1	1	1	1 täyttämättä
Etsivä nuorisotyöntekijä		1	1	1	
Kulttuuritoimi					
Kulttuurisihteerin	0,5	0,5	0,5	0,5	
Päivähoidon tiimi					
Päivähoitopalvelujen esimies	1	1	1	1	
Lastentarhanopettaja	6	7	7	7	
Lastenhoitaja	6	5	5	5	
Perhepäivähoitaja	13	12	12	12	8 täyttämättä
Ruokapalvelutyöntekijä/laitosh.	0,5	0,5	0,5	0,3	
Lähihoitaja	3	4	4	4	
Yhteensä	80,60	81,60	81,30	81,10	
TEKNISET PALVELUT					
Tekninen johtaja	1	1	1	1	
Rakennustarkastaja-talonrkm.	1				
Kiinteistö- ja rakennusmestari		1	1	1	
Isännöitsijä	1	1	1	1	
Käyttötiimi					
Käyttöneuvokas	1	1	1	1	
Laitosmies	2	2	3	3	0,5 täyttämättä
Kuorma- ja autonkuljettaja	1	1	1	1	1,25 täytetty
Varastonhoitaja	1	1			
Ammattimies	2	2			
Kirvesmies	2	3	3	3	0,75 täyttämättä
Kiinteistönhoitaja	3	3	4	4	
Puutarhuri		1	1	1	
Ammattimies	1		1	1	0,5 täyttämättä
Siivous- ja ruokahuoltotiimi					
Laitoshuoltaja	8	8	8	8	1 täyttämättä
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1	1	
Vastaava kokki	1	1	1	1	1 täyttämättä
Kokki	4	4	4	4	
Ruokapalvelutyöntekijä	6,5	6,5	6,5	6,5	0,3 täyttämättä
Yhteensä	36,50	37,50	37,50	37,50	
KUNNAN VAKINAINEN HENKILÖSTÖ					
YHTEENSÄ	129,32	134,92	133,58	133,82	

11.4 Tytäryhtiöt

Aravavuokratalot

Vuokrataloyhtiöt vastaavat kunnan asukkaiden ja paikkakunnalle muuttavien ihmisten vuokralla asumisen tarpeisiin.

Konserniin kuuluvilla kiinteistöyhtiöillä on 145 vuokra-asuntoa. Lisäksi kylmillään on Ojarivin kiinteistöllä 5 huoneistoa. Kiinteistö Oy Järvenneidon käyttöaste tammi - syyskuussa on 87 % ja Kiinteistö Oy Mäyrän käyttöaste samana ajankohtana on 82 %. Kiinteistö Oy Rokuanrivin käyttöaste on tammi – syyskuussa 2015 on 80 %.

Vuodelle 2016 ei taloihin ole suunniteltu suuria korjaustoimenpiteitä. Pakollisia korjaustoimenpiteitä joudutaan tekemään. Vesimittarit veden kulutuksen mittaamista varten asennetaan Järvenneidon ja Mäyrän kiinteistöihin vuonna 2016. Kaikissa yhtiöissä on hallinnon kulut arvioitu edellisten vuosien mukaisena. Yhtiöt maksavat kunnalle korvauksen isännöitsijän tehtävistä ja erikseen määritellyn toimistokulukorvauksen. Tilitoimiston kanssa jatkuvat sopimukset kirjanpidon, vuokrareskontran ja ostoreskontran hoidosta.

Utajärven asuntotoimistossa työskentelee yksi isännöitsijä, joka samalla toimii yhtiöiden toimitusjohtajana sekä Palvelutaloyhdistyksen toiminnanjohtajana. Teknistä osaamista ostetaan Utajärven kunnalta.

Kiinteistö Oy Järvenneito

Kiinteistö Oy Järvenneidolla on asuntoja yhteensä 112 kpl. Asuntopinta-ala on yhteensä 5.864,5 m², luvussa ei ole mukana Ojarivin B-talon osuus 273 m². Tuotot arvioidaan asuntojen noin 94 % käyttöasteen mukaan. Berttalan tyhjänä olo 30.777,49 € on huomioitu erikseen. Vuokrasuhteisiin perustuva liikevaihto, jossa on huomioitu yhteensä 57.477,49 € vajaakäyttö on yhteensä 611.373,99 €. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 204.378,34 € ja korkokuluihin varataan 23.307,39 €.

Yhtiöllä on asuntojen käyttöarvoon perustuva tasattu kokonaisvuokra, jota on arvioitu erikseen pienten asuntojen osalta. Vuokrat ovat liukumassa 8,58 – 10,37 €/m²/kk. Kaikki vuokrat sisältävät lämmön. Vuoden 2016 aikana aloitetaan kulutukseen perustuvan vesimaksun periminen kaikissa yhtiön kiinteistöissä. Mittareiden asennukset saatetaan loppuun 30.6.2016 mennessä. Autopaikasta peritään kaikissa taloissa 8,00 €/kk/auto. 1.3.2016 saunamaksut nousevat 5,00 eurosta 7,00 euroon. Vuonna 2016 vuokria ei koroteta. Vesimaksuihin on talousarviossa varattuna 40.050,00 € ja tätä summaa katetaan perittäville vesimaksuilla.

Lämmityskustannuksiin on talousarviossa vuodelle 2015 varattu 126.600,00 €. Talousarvio ei sisällä aktivoitavia peruskorjauksia. Korjauksiin vuodelle 2016 on varattu 38.340,00 euroa. Pesuhuoneremontteja tehdään tarpeen mukaan.

Järvenneidon Putaalansaaressa sijaitsevat kiinteistöt ovat mukana Energia Plus-hankkeen lämmitystapaselvityksessä. Nykyisin Putaalansaaren rivitalot lämpiävät pääosin öljyllä sekä Mannintie 2 – kohde sähköllä.

Kiinteistö Oy Mäyrä

Kiinteistö Oy Mäyrän kerrostalossa on 19 asuntoa ja nk. liikesiivessä 4 pientä asuntoa. Vuodelle 2016 asuntojen käyttöasteeksi on arvioitu noin 85 %. Kerrostalon vuokra on 7,38 €/m²/kk ja nk. liikesiiven vuokra 10,52 €/m²/kk. Näitä vuokria korotetaan 1.3.2016 lukien 0,40 €/jm² /kk. Liikevaihto, jossa on huomioitu vajaakäyttö 18.000,00 €, on yhteensä 106.686,12 €. Pankkilainan lyhennys on 15.700 €/vuosi. Korkokustannukset vuonna 2016 ovat 2.907,36 €. Yhtiöllä on kunnalta peruskorjauksen yhteydessä vuonna 1994 nostettua tertiäärilainaa 70.638 €, jolle korko maksetaan peruskoron mukaan.

Lämmityskustannuksiin on varattu 27.700,00 €, vesi- ja jätevesimaksuihin 9.000,00 € ja vuosikorjauksiin 12.164,00 €. Asuntoihin on päätetty asentaa vesimittarit vuoden 2016 aikana, jonka jälkeen aletaan periä vesimaksua kulutuksen mukaan. Viemäreiden kunnostus on ajankohtainen lähitulevaisuudessa.

Kiinteistö Oy Rokuanrivi

Kiinteistö Oy Rokuanrivissä on asuntoja 10 kpl. Rokuanrivissä käyttöasteeksi on arvioitu 80 %. Asukkailta perittävä vuokra on 6,90 €/m²/kk. Vuokraa ei koroteta vuonna 2016. Autopaikkamaksu sekä saunamaksu ovat molemmat 5,00 € kuukaudessa. Lämpimän veden kulutuksesta peritään 7,80 eur/m³. Asukkailta peritään vesimaksuennakkoa 10,00 eur/kk/hlö. Vesitasauslaskutukset tehdään kerran vuodessa vuoden vaihteessa.

Liikevaihto, josta tyhjänä oleviin asuntoihin arvioitu 8.600,00 € on vähennetty, on 35.651,20 €. Muihin tuottoihin on budjetoitu osakkaiden osuus 5.332 €. Kuntarahoituksen lainaa lyhennetään 10.828,00 euroa vuonna 2016. Lainan korkokulut ovat 352,26 euroa. Kunnan tertiäärilainaa on 23.882 €. Kunnan laina on koroton.

Lämmityskustannuksiin on varattu 7.000,00 € ja vuosikorjauksiin 3.576,00 € jolla on mahdollista tehdä pienimuotoisia huoltotoimenpiteitä. Kevään 2016 aikana selvitetään mahdollisuudet toteuttaa lämmitysjärjestelmän muutos, jolla rivitalot erotetaan omaksi lämmityspiiriksi. Nykyisellään rivitalot ovat samassa lämmityspiirissä kylpylän kanssa. Lämmitysjärjestelmä on vanha ja vaatii pikaista uusimista.

	KIINTEISTÖ OY JÄRVENNEITO	KIINTEISTÖ OY MÄYRÄ	KIINTEISTÖ OY ROKUANRIVI
kunnan omistusosuus	100,00 %	82,00 %	53,30 %

VUOKRATUOTOT 100 %	663 621,48	123 186,12	43 801,20
autopaikat ja käyttökorvaukset	5 830,00	1 500,00	1 400,00
Arvio tyhjänäolosta	57 477,49	-18 000,00	-8 600,00
LIIVEVAIHTO	611 973,99	106 686,12	35 651,20
Hoitokulut	373 959,00	83 257,00	29 953,00
Rahoituskulut	23 307,39	2 907,36	352,26
Lainojen lyhennykset	204 378,34	15 700,00	10 828,00
Tilikauden tulos	-0,74	-1,13	0,26
Lainat yhteensä 31.12.2015	2 290 065,66	156 988,93	61 780,69
Valt.konttori ja rahoituslaitos	1 830 068,65	86 350,00	37 898,00
Kunnan tertiäärilainat	459 997,01	70 638,93	23 882,69

Tytäryhtiöiden toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide/Mittari
1. Kysyntää vastaavat toimivat vuokra-asunnot	- Korkea käyttöaste
2. Vuokra-asuntojen kunnossapitäminen, asumisviihtyvyyden ylläpito ja parantaminen	- Kosteusmittaukset asukkaiden pois muuttojen yhteydessä/ tarvittaessa korjaus resurssien puitteissa
3. Tyytyväiset asukkaat	- Asukastyytyväisyyskysely
4. Toimistopalvelut kustannustehokkaaksi	- Selvitetään ostopalveluna toteutettavien toimintojen kustannustehokkuus sekä sähköisten laskujen käyttöön otto/ 2016